

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การประเมิน ชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย”

โดย

ศ.ดร. สดชื่น	ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
ศ.ดร. กীরติ	บุญเจือ	ผู้ประเมินรายสาขา
ศ.ดร. ธเนศ	อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมินรายสาขา
ผศ. ศรวณีย์	สุขุมวาท	ผู้ประเมินรายสาขา

วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ.2555

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การประเมิน ชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย”

คณะกรรมการประเมินฯ สังกัด

1. มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

ภาษาไทย

รหัสโครงการ : PDG55H0004

ชื่อโครงการ : การประเมิน ชุด โครงการวิจัยเวทีมนุษยศาสตร์ไทย

ชื่อนักวิจัย :	ศ.ดร. สดชื่น	ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
	ศ.ดร. กิริติ	บุญเจือ	ผู้ประเมินรายสาขา
	ศ.ดร. ธเนศ	อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมินรายสาขา
	ผศ. ศรวณีย์	สุขุมวาท	ผู้ประเมินรายสาขา

E-mail Address :

sodchuen2.chai@gmail.com, thanet3@gmail.com, kirti.bunchua@gmail.com, sarawanee@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : เริ่มโครงการ วันที่ 15 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555 – สิ้นสุดโครงการ วันที่ 7 เดือนธันวาคม พ.ศ.2555

โครงการ “การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย” มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการประสานงานและการสนับสนุนทุนวิจัยภายใต้โครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย
๒. เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระยะต่อไป นั้น

ได้ดำเนินการประเมิน โดยมีขั้นตอนการทำงาน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. คณะกรรมการประเมินแบ่งงานกันอ่านเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ ๑-๖ และรายงานการวิจัยในรูปหนังสือเอกสารและบทความ ที่ รศ.ดร. สุวรรณฯ สถาอานันท์ ผู้ประสานงานได้ทำการเผยแพร่รวม ๔๓ รายการ และในรูปของ DVD บันทึกการแสดงละครจำนวน ๔ แผ่น
๒. เชิญผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อยรวม ๑๔ ท่าน มาสัมภาษณ์เพื่อสอบถามและรับฟังความคิดเห็น
๓. สัมภาษณ์ผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย (นอกสถานที่) รวม ๑๓ ท่าน
๔. คณะกรรมการประเมินสรุปผลข้อ ๑-๓ และเสนอร่างข้อคิดเห็นต่อ ผู้อำนวยการ สกว. และผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน คือ ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ และ รศ.ดร.ฉลอง สุนทรวาณิชย์
๕. คณะกรรมการประเมินร่วมกันประมวลผลโดยรวมและร่างรายงานการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ต่อสกว.

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ๓ ข้อคือ

๑. สร้างผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์
๒. พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่โดยให้ทำงานร่วมกับรุ่นพี่
๓. สร้างเครือข่ายนักวิจัยทางมนุษยศาสตร์ไทย

อย่างไรก็ตามในวัตถุประสงค์ข้อ ๔ ที่ระบุว่า “เผยแพร่ผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์สู่วงวิชาการ สถาบันวิชาชีพ องค์การพัฒนาเอกชน เยาวชน และ สาธารณชนผู้สนใจทั่วไป” นั้น คณะกรรมการประเมินยังเห็นว่าการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สถาบันวิชาชีพ องค์การพัฒนาเอกชน และสาธารณชนผู้สนใจทั่วไป ยังไม่เด่นชัด ควรมีการปรับปรุง

ผลจากการศึกษาได้นำมาใช้ประโยชน์/พัฒนาวงการมนุษยศาสตร์ไทย (ดูรายละเอียดในรายงาน)

คำหลัก : การประเมิน, เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย, กลุ่มวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ภาษาอังกฤษ

Project Code : PDG55H0004
Project Title : The Evaluation of the Cluster of Thai Humanities Forums
Investigators : Prof.Dr.Sodchuen Chaiprasathna
Prof.Dr.Thanet Aphornsuvan
Prof.Dr.Kirti Bunchua
Assistant.Prof.Sarawanee Sukhumvat
E-mail Address : sodchuen2.chai@gmail.com, thanet3@gmail.com, kirti.bunchua@gmail.com,
sarawanee@yahoo.com
Project Duration : 15 August 2012 - 7 December 2012

The purpose of the project is

1. To evaluate the results of the coordination and the promotion of the researches under the Humanities Forums.
2. To propose the recommendations for the next steps.

The results of the study show that the Humanities Forums has achieved the proposed three purposes but the forth purpose should be improved.

Keyword: Evaluation, Humanities Forums, cluster of researches in the field of Humanities

รายงานการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

(ชุดสัญญาเลขที่ PDG55H0004)

ตามที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ได้ให้ทุนอุดหนุนโครงการวิจัยเรื่อง “การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย” ตามสัญญาเลขที่ PDG55H0004 โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ด้วยวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ คือ

๑. เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการประสานงานและการสนับสนุนทุนวิจัยภายใต้โครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย
๒. เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานระยะต่อไป นั้น

คณะทำงานซึ่งประกอบด้วย

ศ.ดร. สดชื่น	ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
ศ.ดร. กิริติ	บุญเจือ	ผู้ประเมินรายสาขา
ศ.ดร. ธเนศ	อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมินรายสาขา
ผศ. ศรวณีย์	สุชุมวาท	ผู้ประเมินรายสาขา

ได้ดำเนินการประเมิน โดยมีขั้นตอนการทำงาน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. คณะกรรมการประเมินฯ แบ่งงานกันอ่านเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ ๑-๖ และรายงานการวิจัยในรูปหนังสือเอกสารและบทความ ที่ รศ.ดร. สุวรรณา สถาอานันท์ ผู้ประสานงาน ได้ทำการเผยแพร่รวม ๔๓ รายการ และในรูปของ DVD บันทึกการแสดงผลละครจำนวน ๔ แผ่น
๒. เชิญผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อยรวม ๑๔ ท่าน มาสัมภาษณ์เพื่อสอบถามและรับฟังความคิดเห็น
๓. สัมภาษณ์ผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย (นอกสถานที่) รวม ๑๓ ท่าน
๔. คณะกรรมการประเมินฯ สรุปผลข้อ ๑-๓ และเสนอร่างข้อคิดเห็นต่อ ผู้อำนวยการ สกว. และผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน คือ ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ และ รศ.ดร.ฉลอง สุนทรวาณิชย์
๕. คณะกรรมการประเมินฯ ร่วมกันประมวลผลโดยรวมและร่างรายงานการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ต่อสกว.

ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อสังเกตที่ได้จากคำชี้แจงของผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อย ๑๔ ท่าน เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

การสัมภาษณ์ผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อย มีปัญหาเรื่องเวลาเป็นข้อจำกัดทำให้ได้ข้อมูลไม่เต็มที่

ทุกท่านล้วนเห็นถึงประโยชน์ของชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย อยากให้มีการจัดต่อเนื่อง อาจจะจัดทุกๆ ๒ ปี เพื่อให้มีเวลาในการจัดการ เตรียมงานอย่างเต็มที่ มีเวลาในการเชิญวิทยากรจากต่างประเทศ และสถาบันเจ้าภาพสามารถขอตั้งงบประมาณเพื่อสมทบได้

อยากให้ประเด็นการวิจัยครอบคลุมหลายสาขาและเชื่อมโยงกับปัญหาของสังคมได้มากขึ้น เพื่อให้สื่อสารไปสู่มวลชนได้ในวงกว้างและเพื่อให้เห็นประโยชน์ของการวิจัยทางมนุษยศาสตร์ซึ่งอาจนำไปใช้เป็นนโยบายระดับชาติได้

ควรทำการระดมสมอง (brain storming) โดยให้ผู้แทนจากทุกสาขาและต่างสถาบันมาร่วมเสนอประเด็นและวิธีการจัดเตรียมงาน คณะผู้จัดทำโครงการชุดเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยอยากเสนอต่อ สกว. ในเรื่องของการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงาน ว่าจะต้องใช้เวลาในการเห็นผล จึงไม่สามารถใช้วิธีเดียวกับทางวิทยาศาสตร์ได้ นอกจากนี้ยังเห็นว่างานวิจัยไม่ควรต้องนำเสนอในรูปแบบเล่มเท่านั้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ผู้ที่อยู่ในสาขามนุษยศาสตร์ ปรัชญา และประวัติศาสตร์ ๙ ท่าน ให้ความเห็น ดังนี้

แรงจูงใจของผู้ที่เข้าร่วมการประชุมส่วนใหญ่ คือ ความสนใจในหัวข้อที่จัดประชุมเป็นหลัก รองลงมาคือ วิทยากรที่มาพูดในงาน ส่วนสถานที่และเรื่องค่าใช้จ่ายเป็นประเด็นรองลงมาในการตัดสินใจเข้าร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมรู้สึกว่าการจัดประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยสะท้อนให้เห็นความเคลื่อนไหวทางด้านวิชาการและมีลักษณะสหสาขา ทั้ง มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอื่นๆ

ทัศนวิจารณ์ที่มีต่อการจัดประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย คือ ทำให้วงการมีการเคลื่อนไหว มีการนำเสนอศาสตร์อื่นเข้ามาเชื่อมโยง ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับ คือ การเปิดมุมมอง ได้ทฤษฎีแนวคิดต่างจากที่เคยรู้ มีการนำศาสตร์ต่างๆ มาบูรณาการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการที่มาร่วมในงาน ได้เห็นหนังสือใหม่ๆ ได้เห็นเครื่องมือในการวิจารณ์วิจัยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับงานของตนเอง และใช้สอนหรือเขียนบทความ รวมไปถึงการนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ เพิ่มขอบเขตการรับรู้ ความก้าวหน้าในวงการมนุษยศาสตร์

และให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

- อยากให้มีการจัดต่อไป อาจจะทุกปี หรือ ทุกๆ ๒ ปี เพราะนอกจากจะเป็นประโยชน์ในวงวิชาการแล้ว เวทีเช่นนี้มีประโยชน์ต่อความคิดในสังคมด้วย ส่วนประเด็นข้อซึ่งเฉพาะได้ยาก เป็นแนวเปิดกว้างๆ ไว้ก็น่าจะดี แต่อาจหาหัวข้อที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคมจะได้มีคนอื่นหรือสื่อสนใจนำไปเผยแพร่ และยังเป็นการสร้างชุมชนทางวิชาการไทย ทั้งเปิดโอกาสให้มีการสร้างข้อถกเถียงใหม่ๆ เกี่ยวกับการศึกษาสังคมไทย อยากให้

เสนองานที่มาจากท้องถิ่น เช่น ในอนาคตแม่น้ำโขง (ม.เชียงใหม่ ม.แม่ฟ้าหลวง ม.ขอนแก่น ฯลฯ) อยากให้ สกว. ประกาศเจตจำนง โดยเปิดรับสมัครนักวิจัยจากทั่วประเทศ แต่ไม่ควรรับนักวิจัยหัวกะทิอย่างเดียว ควร สร้างนักวิจัยใหม่ๆ ด้วย โดยมี mentor คอยให้คำแนะนำ

- อยากให้มนุษยศาสตร์บูรณาการกับศาสตร์สาขาอื่นมากขึ้น เพราะบางคนที่เรียนมนุษยศาสตร์มีความคิดเชิง อนุรักษ์ และบางคนที่มุ่งเฉพาะวรรณคดีไทย ที่ไม่เก่งภาษาต่างประเทศ รู้สึกลำบาก ไม่กล้าเสนอผลงาน ไม่ มั่นใจที่จะเสนอความคิด ที่จริงเราควรสังเคราะห์สิ่งที่อยู่รอบตัวเราได้ ถ้าค้นคว้าอย่างจริงจัง จะเห็นและสร้าง ทฤษฎีของเราเองได้ เช่น การวิเคราะห์ การวิจัย ของร.ศ.ศรีศกดิ์ วัลลิโกดม, ศ.เจตนา นาควัชระ
- อยากเสนอให้สกว. จัดสัมมนาเกี่ยวกับ “มุมมองใหม่ของการวิจัยทางมนุษยศาสตร์”
- อยากเสนอให้มีเวทีวิจัยในแง่บูรณาการหรือสหวิทยาการ เรื่อง ปัญหาวัยรุ่น การทำแท้ง การตั้งครรภ์ในวัย เรียนหรือก่อนแต่งงาน, เรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะล้นเมือง, เรื่องการโฆษณา, เรื่อง ปัญหาการฆ่าตัว ควร เชิญวิทยากรที่หลากหลาย รวมทั้งด้านสาธารณสุข ด้านจิตวิทยา แพทย์ พยาบาล นักธุรกิจ วิศวกร ฯลฯ
- ควรจัดทำ state of the art ทางด้านมนุษยศาสตร์ เพื่อเป็นองค์ความรู้กลาง ที่จะทำให้เรารู้ความเคลื่อนไหว ในวงการว่าใครทำอะไรไปแล้ว แล้วเราควรจะทำอะไรต่อไป ในทิศทางใด จะได้ว่ามีคนที่สนใจในสิ่ง เดียวกับเรา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเพื่อต่อยอดงานวิจัยได้
- อยากฝากไปถึงแหล่งทุนว่าให้ช่วยสนับสนุนวิชาการที่ไม่ค่อยทำเงินเหล่านี้ต่อไป เพื่อประโยชน์ของสังคม
- อยากให้รักษาความหลากหลายของพื้นที่นี้ไว้ อย่าให้หนักไปทางใดทางหนึ่ง หรือเฉพาะทางใดทางหนึ่งมาก เกินไป
- ไม่อยากให้เวทีนี้กลายเป็นเวทีนำเสนองานวิทยานิพนธ์ปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้วยความจำเป็นต่อการ จบการศึกษาเพียงอย่างเดียว
- อยากให้ประเด็นที่จะจัดเกิดจากการร่วมประชุมของคณะกรรมการที่มีคนนอกมาร่วมคิดร่วมมองหาประเด็นใน การยกขึ้นเป็นหัวข้อสัมมนา
- หากการศึกษามนุษยศาสตร์ของเราสามารถขยับเอาความรู้คลาสสิกทั้งหมดมาสู่การศึกษาปรากฏการณ์ที่ เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน น่าจะทำให้เราเข้าใจสังคมไทยในขณะนี้และในอนาคตได้ดีขึ้น ไม่อย่างนั้นเราจะตกใน สภาพหอคอยงาช้างทางมนุษยศาสตร์

ผู้ที่ได้ชมละคร ตีเวที และ/หรือได้อ่านเอกสารวิจัยเกี่ยวกับละครจำนวน ๔ ท่าน มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่๑ ภาพของ “เรื่องเก่าเล่าใหม่” ค่อนข้างกระจาย ไม่ชัดเจน ไม่เห็นว่าเน้นประเด็นอะไร การประเมินศิลปะการละครอะไรคือ แก่น (essential) อะไรเป็นเปลือก (accessories/spectacles) ที่เห็นจากงานนำเสนอมีแต่ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเปลือก คิดว่าเป็นผลต่อเนื่องจากหลักสูตรศิลปะการละคร ในสถาบันการศึกษาที่ทำให้เกิดปัญหา คือ การใช้กระบวนการทางตะวันตก โดยเฉพาะการละครอเมริกัน ซึ่งเน้นการบริหารจัดการ การแบ่งแยกหน้าที่การทำงาน ซอยออกเป็นตำแหน่งต่างๆ ผู้กำกับ ผู้กำกับเวที คนทำฉาก แสง เสียง ฯลฯ (division of labour) ขาดการวิเคราะห์ พิจารณาในมิติลงลึกไปสู่คำว่า ศิลปะการละครคืออะไร ดูเหมือนว่า กลุ่มผู้วิจัยจะยอมรับว่า stage play/ละครเวที เป็นศิลปะการละครเท่านั้น

ประเด็นที่๒ มีคำถามว่า โครงการวิจัยละคร “เรื่องเก่าเล่าใหม่” โจทย์วิจัยคืออะไร ถ้าโจทย์แรกคือ “เรื่องเก่า” การเลือกมีหลักการอย่างไร เก้าขนาดไหน ที่มองเห็นจากเรื่องของไทย (รู้จักกันในสังคมไทย) ยังอยู่ในวังวนของละคร จักรวรรค์ (เช่น สังข์ทอง-เจ้าชายหอย และรามเกียรติ์ – สีดา-ศรียา) โดยไม่คำนึงถึงว่า เรื่องเก่าไม่ได้ผูกขาดโดยศูนย์กลางอำนาจ เรื่องเก่าของชาวบ้าน คืออะไร ในการเล่าเรื่องสีดา-ศรียา ใหม่ ให้ความสำคัญว่ารามเกียรติ์เป็นเทพปกรณัมของไทย คำถามคือ เรามีเทพปกรณัมของเราใหม่ เช่น เรื่องเล่าของซิมูล ชนเผ่าไตมีเรื่องเล่าอะไร เราจะนำมาทำเป็นการแสดงได้ไหม อันนี้จะเป็นโจทย์วิจัยที่น่าสนใจ เพราะไม่มีใครเคยมีคนทำ แต่ไม่ได้รับความสนใจทั้งๆที่เรื่องราวดังกล่าวยังเป็นพื้นฐานร่วมของคนในภูมิภาคหลายประเทศ รามเกียรติ์นั้นเป็นที่รู้จักดีอยู่แล้ว

ประเด็นที่๓ การเลือกเรื่องเก่ามาทำงานหลากหลายมาก มีหลายประเภทตามบริบทสังคม พื้นที่ วัฒนธรรม เวลา และ สุนทรีย์ จะมีการสรุปประเด็นนี้ได้อย่างไร เช่น การเอาเชดสเปียร์มาเล่าใหม่ การสร้างบทพระสังข์เป็นงานร่วมสมัย แทรกด้วยทฤษฎีควีร์(queer) การเอาการร่ำร้องของสีดา-ศรียามา รวมกันกับละครพูด ทั้งหมดนี้ไม่มีการสรุปการค้นพบให้เห็นว่าแล้วอย่างไรต่อไป เห็นการสร้างงาน แต่ไม่มีการตอบโจทย์อะไร ตอบได้ไหม ไม่ได้เพราะอะไร จะทำวิจัยอะไรต่อ ไม่ชัดเจน ไม่มีการตอบคำถาม

ประเด็นที่๔ ปัญหาเรื่องบท น่าจะมีการวิจัยด้านกระบวนการเล่าเรื่อง (fictionalization) และกระบวนการสร้างละคร (dramatization) ปัญหาอยู่ที่ ๒ ประเด็นนี้ คนทำบทเข้าใจไม่ถึงความสำคัญของการแยกพิจารณาประเด็นทั้งสองให้ชัดเจนก่อน บทจึงมีปัญหา ทั้งกระบวนการเล่าเรื่องและกระบวนการสร้างละคร เป็นพื้นฐานของการเล่าเรื่อง ตัวบทละครที่เขียนและตีความใหม่ในงานวิจัยชุดนี้ ไม่มีประเด็นแก่นเรื่องที่ชัดเจนว่าตีความใหม่อย่างไร

ประเด็นที่๕ การทำงานไม่มีความเป็นองค์รวมที่แท้จริง

การแยกส่วนออกเป็นฝ่ายต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว คนละครอาชีพถือว่าเป็นเพียงด้านกายภาพ ขณะที่องค์รวมที่แท้จริงต้องประกอบด้วยมิติทางกายภาพ ทางจิตวิทยา (ทำตลกให้สนุก เอาแสงสีมาทำให้สวยงาม ตื่นตาตื่นใจ) แต่ที่ขาดไม่ได้สำหรับการวิจัยทางมนุษยศาสตร์ มิติที่สำคัญที่สุด ด้านจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นการสะท้อนความเคารพต่อความสัมพันธ์ระหว่างสรรพชีวิต กระบวนการสื่อสารซึ่งเกิดขึ้นที่นี่ เคียงนี้ ตรงนี้ ไม่มีที่อื่น เป็นแก่นแกนของศิลปะการละคร ในงานวิจัยสะท้อนออกมาเพียง ๒ มิติแรก ส่วนด้านจิตวิญญาณไม่มีปรากฏ เพราะให้ความสำคัญกับด้านเทคนิค และ ความตื่นตาตื่น

ใจ (spectacles) การแสดงที่นำเสนอไม่มีจุดสร้างความสับสนสะท้อนเขย่าภายใน ระหว่างช่วงขณะที่นักแสดงเหยียบอยู่บนมิติของเวลา (อธิบายด้วยรูปธรรม คือ ขณะชมการนำเสนอละครจะมีประเด็นด้านกายภาพและจิตวิทยา นำตื่นเต้น แสงสีสวย แต่ไม่มีสภาวะของจิตใจที่ถูกตรึงด้วยความสับสนสะท้อน ตรงนี้น่าจะเป็นหัวข้อวิจัย เพราะ เชื่อมโยงกับคำว่า dramatic art ในความหมายล้าลึกดั้งเดิมที่เชื่อมโยงกับพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์)

ประเด็นที่๖ การทำงานวิจัยโครงการนี้ ขาดปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาคมการละคร มีเพียงการเชิญบุคคล/ศิลปินทางการละครบางคนเข้ามาร่วมในการทำงาน ตามกรอบที่ผู้วิจัยสร้างไว้ ไม่ได้เป็นการร่วมกันคิดร่วมกันทำอย่างแท้จริง ในความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าเป็นปัญหาของการทำงานในระบบมหาวิทยาลัยที่มีความซับซ้อน และกระบวนการทำงานด้านศิลปะในสถาบันที่ตามรูปแบบตะวันตก จึงก่อให้เกิดภาพ “ลิงแก้แห” เป็นวงวน ข้อวิจัยไม่แหลมคม

ประเด็นที่๗ งานวิจัยเชิงมนุษยศาสตร์นั้น สกว. เคยทำงานกับท้องถิ่น ปัจจุบันนี้ทิ้งไปแล้วหรืออย่างไร เพราะในกรณีการทำงานวิจัยการละคร และการสร้างละคร อยากเห็นการกระจายลงไปถึงท้องถิ่นและประชาคมละครของไทย โดยทำคู่ขนานในหัวข้อและโจทย์วิจัยเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. โจทย์วิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการละครในทางมนุษยศาสตร์น่าจะให้ความสนใจกับมิติทางจิตวิญญาณ ความเป็นองค์รวมต้องมีครบ ๓ มิติ คือ กายภาพ จิตวิทยา และจิตวิญญาณ ถ้าเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไม่เน้นด้านนี้ จะให้หน่วยงานไหนเป็นฝ่ายทำ (มีการวิจัยและงานวิจัย เรื่อง การสืบทอดของภูเขากจากมูมมอวิทยาศาสตร์ ป่าไม้ เกษตร การวิจัยภาวะความเครียดของคน ความต้องการสิ่งบันเทิงอารมณ์ แต่ไม่มีใครตั้งใจวิจัยว่าแท้จริงแล้วการสืบทอดทางจิตวิญญาณคือต้นเหตุของปัญหาทั้งหมดหรือไม่ การถล่มของภูเขา การทำลายป่าไม้ การไร้ความสุขของผู้คน ย้ำอีกครั้ง ถ้ามนุษยศาสตร์ไม่ทำประเด็นนี้ใครจะทำ)
๒. การวิจัยเป็นการสร้างสรรค์และจัดการองค์ความรู้ มนุษยศาสตร์น่าจะทำหน้าที่ต่างจากศาสตร์อื่นที่ให้ความสำคัญว่าการรวบรวมจัดระเบียบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลคือการสร้างสรรค์ความรู้ มนุษยศาสตร์ควรจะไปไกลกว่านั้น ด้วยการยืนยันว่าข้อมูลที่ปราศจากปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์ทางด้าน sensuality และ sensitivity ไม่ใช่เพียงความรู้ (knowledge) มิติมนุษยศาสตร์เป็นเรื่องของศิลปะวัฒนธรรม ต้องมีความลุ่มลึกและเชื่อมโยงหลากหลาย (nuances) ของชีวิตเข้ามามีส่วนอยู่ ถ้าเราวิจัยการละครถึงรากถึงโคน จะพบว่าศิลปะการละครมีความสำคัญและให้สาระประโยชน์ต่อผู้คนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เราจะอยู่ในโลกที่มีสภาพเช่นนี้หรือในโลกที่ควรจะเป็น
๓. การสร้างกรอบวิจัยระดับสถาบันการศึกษา ควรมีการระดมความคิด มีเวทีเตรียมโจทย์วิจัยร่วมกับผู้ชำนาญการ และประชาคมที่เกี่ยวข้องกับละคร มีความคิดที่กว้างขวาง ทว่าการตัดสินใจขั้นสุดท้ายจะอยู่ที่หัวหน้าโครงการ

ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

๑. บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

คณะกรรมการการประเมินมีความเห็นว่าโครงการชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ข้อ ๑-๓ ได้แก่

๑. สร้างผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์

๒. พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่โดยให้ทำงานร่วมกับรุ่นพี่

๓. สร้างเครือข่ายนักวิจัยทางมนุษยศาสตร์ไทย

กล่าวคือ ถ้าพิจารณาจากกระบวนการทั้งหมดของชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยและการปฏิบัติในช่วงระยะเวลา ๔ ปี แล้ว เห็นว่าโครงการนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ โดยดูจากผลงานทั้งด้านปริมาณของบทความและบทวิจัยในหลายสาขาของมนุษยศาสตร์ และในด้านคุณภาพของงานวิจัยและบทความทั้งหลายซึ่งมีคุณภาพในระดับดีและดีมาก แนวทางการศึกษาและวิเคราะห์มีการใช้วิธีการของสหวิทยาการ (interdisciplinary) หรือการข้ามสาขา ในทางข้อมูลและในการใช้เทคนิคตลอดจนทฤษฎีมาเสริมมุมมองและความเข้าใจของผู้ศึกษา ในด้านการสร้างสรรค์มีผลงานใหม่ๆและหัวข้อการศึกษาและวิจัยหลากหลายกว้างขวางมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผู้ประสานงานและคณะผู้วิจัยได้สร้างผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์ที่บุกเบิกแนวคิดเชิงทฤษฎีเชื่อมโยงปัญหาสังคมร่วมสมัยได้มากพอสมควร มีการสร้างบทความวิจัยใหม่ๆจากวรรณกรรมคลาสสิก มีการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่โดยให้ทำงานกับนักวิจัยรุ่นอาวุโส(เช่น ในกลุ่มโครงการปรัชญา-ศาสนธรรม) มีการสร้างเครือข่ายทางมนุษยศาสตร์ไทย และมีการร่วมมือระหว่างนักวิชาการไทยและต่างประเทศ ซึ่งนอกจากจะทำให้นักวิชาการมนุษยศาสตร์สนใจทำวิจัยมากขึ้นแล้ว ยังเพิ่มจำนวนผู้สนใจเข้าร่วมประชุมมากขึ้นด้วย ซึ่งถือว่าขยายวงผู้สนใจในอุดมศึกษาได้มากพอสมควร ในส่วนของกลุ่มวิจัยคิดว่ายังมีปัญหาย่อยหลายประการไม่ว่าจะเป็นประเด็นกลุ่มสาขาที่ควรจะมีหลากหลาย การกระจุกอยู่ในสถาบันใดสถาบันหนึ่งการดำเนินงานที่ไม่เชื่อมโยงกับเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย เป็นต้น คิดว่าควรจะมีการระดมความคิดในประเด็นกลุ่มวิจัยให้กว้างขวางครอบคลุมมากกว่านี้

อย่างไรก็ตามในวัตถุประสงค์ข้อ ๔ ที่ระบุว่า “เผยแพร่ผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์สู่วงวิชาการ สถาบันวิชาชีพ องค์การพัฒนาเอกชน เยาวชน และ สาธารณชนผู้สนใจทั่วไป” นั้น คณะกรรมการประเมินยังเห็นว่าการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สถาบันวิชาชีพ องค์การพัฒนาเอกชน และสาธารณชนผู้สนใจทั่วไป ยังไม่เด่นชัด ควรมีการปรับปรุง(ดูข้อเสนอแนะ)

๒. ประเมินผลลัพธ์ เกิดอะไร อย่างไร

ในช่วง ๘ ปี ผู้ประสานงานและคณะผู้วิจัยได้จัดทำผลงานออกมามากทั้งในรูปเอกสารประกอบรายงานชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยครั้งที่๑-๖ และได้จัดพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยในรูปของหนังสือเอกสารและบทความในวารสารรวม ๔๓ รายการ และทั้งในรูปDVD บันทึกการแสดงละครทั้งหมด ๔ แผ่น นับว่ามีจำนวนมากพอสมควรซึ่งช่วยให้เกิดการเพิ่มพูนขยายความรู้ด้านการวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยได้มากระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตามน่าสังเกตว่างานวิจัยด้านปรัชญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ จริยศาสตร์ พุทธศาสตร์ เป็นลักษณะปรัชญาประยุกต์ และ สารานุกรมปรัชญาออนไลน์ (www.philospedia.net) ก็เป็นผลงานปรัชญาที่เหมาะสมจะเป็นข้อมูลสำหรับการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้น ยังไม่มีสารานุกรมปรัชญาออนไลน์สำหรับประชาชนทั่วไปซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาสากลแท้ๆ ที่นักวิชาการและประชาชนควรรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ ก่อนที่จะประยุกต์ไปใช้กับศาสตร์อื่นๆ

กล่าวเฉพาะด้านประวัติศาสตร์ น่าสังเกตว่างานศึกษาและวิจัยที่น่าเสนอในโครงการนี้ ส่วนใหญ่มาจากวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต ยังไม่มีงานศึกษาและวิจัยที่เป็นการต่อยอดหรือนำเสนอข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีใหม่ๆ ของตนเอง หัวข้อและโจทย์การศึกษาวิจัยยังจำกัดอยู่ในภูมิภาคศึกษาหรือประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และภูมิปัญญาซึ่งมาจากกระแสของการตื่นตัวและเคลื่อนไหวจากนักพัฒนาเอกชนและกระแสมิปัญญาท้องถิ่น คิดว่าวิชาประวัติศาสตร์ที่เป็นกระแสหลักเช่นประวัติศาสตร์การเมืองและสังคม ก็ยังต้องมีการค้นคว้าศึกษาต่อไป (เช่น ประวัติศาสตร์การเมืองในช่วงหลัง จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นต้นมา ประวัติศาสตร์ระบบการบริหารของราชการ และ ประวัติศาสตร์ระบบการศึกษาก็ยังไม่มีการศึกษาอย่างจริงจัง) เพราะหากขาดข้อมูลและการนำเสนออย่างละเอียดรอบด้านของระบบการปกครองและสังคมในประเทศไทย โอกาสที่นักวิชาการด้านอื่นๆ จะใช้วิธีวิทยาของตนในการวิเคราะห์วิจารณ์และเสนอทางเลือกใหม่ๆ แก่สังคมไทย ก็จะทำได้ยากลำบากและเสี่ยงต่อการเป็นอัตวิสัย แท้จริงแล้วความลุ่มลึกและซับซ้อนของทฤษฎีโพสต์โมเดิร์นนั้นกระทำได้เพราะการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ในตะวันตกได้สร้างข้อมูลและกระบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย ไว้เป็นฐานความรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องกันมา จนทำให้นักทฤษฎีสำนักหลังสมัยใหม่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ความขัดกันและการครอบงำของสถาบันหนึ่งๆ ที่กระทำต่อผู้คนทั่วไปอย่างไร การสร้างการบุกเบิกทางวิชาเช่นประวัติศาสตร์นั้น โครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยจะทำได้ด้วยวิธีการใด คงต้องให้

เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยที่รับผิดชอบในการพิจารณาหาทางตั้งโจทย์ที่ผลักดันและส่งเสริมการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ในประเทศไทยได้อย่างรอบด้านและลุ่มลึก

งานวิจัยที่ผ่านมาให้น้ำหนักไปที่นักศึกษาระดับมหาดบัณฑิตและสูงกว่านั้น การตั้งเป้าหมายให้งานวิจัยและการนำเสนอที่จะมีผลต่อการส่งเสริมและยกระดับการศึกษาระดับปริญญาตรียังไม่ค่อยเห็น คณะกรรมการประเมินฯ จึงขอเสนอให้สกว.จัดวางแนวทางและนโยบายในการสร้างผลงานวิจัยและวิชาการที่สามารถใช้ในระดับปริญญาตรีได้ด้วย ทั้งนี้อาจดำเนินการด้วยการกำหนดโจทย์วิจัยและวิธีการนำเสนอรวมไปถึงข้อสรุปที่เหมาะสมความจริงข้อเสนอนี้อาจไม่ง่ายในการปฏิบัติ เพราะการนำเสนอความรู้ให้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี เรียกร้องให้ผู้เสนอต้องสามารถเสนอภาพที่กว้างและกลั่นกรองมาแล้วจนเป็นงานง่ายที่จะเข้าใจ ในขณะที่ข้อมูลต้องลึกและเฉพาะ ผู้เสนอจึงต้องสามารถสังเคราะห์และสรุปข้อมูลและทฤษฎีของตนให้ออกมาอย่างกะทัดรัดและตอบคำถามได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. ประเมินเชิงคุณค่า ของผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ

เวทีวิจัยนั้นนอกจากจะเป็นพื้นที่นำเสนอความรู้และพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆแล้ว ที่สำคัญคือคุณค่าเชิงความหมายของวิชามนุษยศาสตร์ในประเทศไทย ว่าอยู่ในฐานะอะไรและมีบทบาทมากน้อยอย่างไรต่อพัฒนาการของความรู้ในสังคมไทย ข้อที่พึงพิจารณาได้แก่ ประการแรก เป็นเรื่องของคุณค่าทางวิชาการของชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย จากการประเมินผลงานศึกษาวิจัยโดยรวม กล่าวได้ว่าโครงการเวทีวิจัยฯได้เปิดพื้นที่และโอกาสในการให้นักวิชาการไทยได้นำเสนอและวิเคราะห์วิจารณ์ประเด็นทางมนุษยศาสตร์ต่างๆอย่างมาก ทำให้เกิดมีวิธีวิทยาชุดต่างๆในการศึกษาและวิจัยทางมนุษยศาสตร์ขึ้นมา ที่สำคัญคือวิธีวิทยาฝ่ายโพสต์โมเดิร์นมีอิทธิพลในงานศึกษาต่างๆมาก ในขณะที่วิธีวิทยาฝ่ายกระแสหลักลดบทบาทลงไป ผลของการใช้วิธีวิทยาก็มีอิทธิพลต่อเนื้อหาและโจทย์ของการศึกษาวิจัยมนุษยศาสตร์ด้วยเช่นกัน เห็นได้ว่าโจทย์และหัวข้อจำนวนหนึ่งมาจากการตั้งคำถามเชิงนามธรรมและที่เป็นทฤษฎีที่ได้รับการค้นคว้าและทดสอบจากข้อมูลของบริบทการศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งในตัวเองไม่ใช่ปัญหาหรือจุดอ่อนแต่อย่างใด ที่สำคัญอยู่ที่ท่าทีในการศึกษาและวิเคราะห์วิจารณ์ของเราเองที่ต้องพยายามประสานเนื้อหา กับทฤษฎีจากต่างประเทศให้สามารถอธิบายและทำความเข้าใจพัฒนาการในสังคมไทยให้ได้ด้วย

ประการที่สอง คุณค่าทางสังคมของมนุษยศาสตร์ไทย โดยผ่านการนำเสนอหัวข้อและประเด็นที่มีความหมายเชิงนโยบายต่อสังคมไทยโดยรวมของนักมนุษยศาสตร์ เป็นคุณูปการหนึ่งที่ผลงานทางด้านนี้สามารถให้ได้และควรกระทำอย่างเอาจริงเอาจังและอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้คนส่วนใหญ่ในสังคมที่ไม่มีความชำนาญและความรู้ด้านมนุษยศาสตร์เพียงพอได้มีโอกาสวินิจฉัยปัญหาและปรากฏการณ์ในสังคมว่าจะมีความหมายและผลสะท้อนอะไรต่อไปในอนาคต คุณค่าทางสังคมอีกอย่างซึ่งได้มาจากการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีหลักการของมนุษยศาสตร์ จะช่วย

สร้างบรรทัดฐานและวิธีการในการวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาสังคมต่างๆ ไม่ใช่ปล่อยให้การวิพากษ์วิจารณ์กระทำไปโดยผู้ที่มีอำนาจและตำแหน่งหน้าที่ แต่ไม่มีหลักการและภูมิปัญญาความรู้ที่แท้จริงในเรื่องนั้นๆ คุณค่าทางสังคมต่อมาคือการสร้างความเข้าใจในปัญหาและความขัดแย้งต่างๆในสังคม รวมไปถึงการสังเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของคนผ่านเครื่องมือทางมนุษยศาสตร์ทั้งหลายด้วย ทั้งหมดนี้นำไปสู่การสร้างคุณค่าทางสังคมในการผลักดันและสร้างความเชื่อมั่นในความเป็นมนุษย์ของทุกคนขึ้นมา การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายควรจะเริ่มจากพื้นฐานของความเชื่อมั่นและศรัทธาในความเป็นมนุษย์ของคนทุกคน ในระยะยาว พันธกิจของมนุษยศาสตร์ไทยคือการตระหนักถึงบทบาทและความจำเป็นของวิชามนุษยศาสตร์ต่อปัญหาและอนาคตของสังคมโดยรวม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการประเมินฯ จึงลงความเห็นว่ ผู้ประสานงานและคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างกิจกรรมและผลงานวิจัยที่ส่งเสริมคุณค่าของมนุษยศาสตร์ไทยได้มากพอควร เห็นได้ว่าชุดโครงการเวทีวิจัยเป็นพื้นที่หรือเวทีที่มีศักยภาพ ถือเป็นแหล่งเพาะกระจายและแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ที่มีนัยยะสำคัญ ซึ่งควรให้การสนับสนุนต่อไป แต่ทั้งนี้ควรต้องมีการปรับปรุงด้วย (ดูข้อเสนอแนะ)

๔. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการระยะต่อไป

๑. คณะกรรมการประเมินฯ เห็นว่าสกว.สมควรให้ทุนสนับสนุนแกชุดโครงการวิจัยเวทีมนุษยศาสตร์ไทยต่อไป และควรที่จะให้มีการจัดการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยทุกปี โดยให้เวลาเตรียมงานล่วงหน้า ๒ ปี
๒. คณะกรรมการประเมินฯ ตั้งข้อสังเกตว่าผู้ประสานงานและคณะผู้วิจัยชุดโครงการเวทีวิจัยฯ ส่วนใหญ่เป็นคณะทำงานจากสถาบันอุดมศึกษาเดียวกันเกือบทั้งหมด อยากให้มีการกระจายงานไปยังสถาบันอื่นๆ โดยเฉพาะในระดับภูมิภาคมากขึ้น ผู้ประสานงาน (รศ.ดร.สุวรรณา สถาอานันท์) เป็นผู้มีความรู้สูงอยู่แล้ว แต่การประสานงานใหญ่เช่นนี้ควรมีผู้ช่วยหลายคนจากหลายสาขาหลายภูมิภาค เพื่อคอยเชื่อมโยงและดูแลงานวิจัยต่างๆ อย่างทั่วถึง การส่งผู้ประสานงานไปเจรจากับนักวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อกระตุ้นแนวคิดและการทำงาน ยังเป็นสิ่งจำเป็น
๓. ควรให้มีการร่วมงานกับนักวิชาการขององค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันวิชาชีพนอกมหาวิทยาลัย อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้เข้าร่วมปรึกษาหารือแสดงความคิดเห็นตั้งแต่ต้น และเพื่อให้มีแนวทางตั้งโจทย์ ตอบโจทย์ของสังคมได้กว้างขวางชัดเจน
๔. การตั้งชื่อหัวข้อของเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยบางครั้งไม่มีความชัดเจนและไม่ดึงดูดความสนใจของทั้งผู้ที่อยู่ในวงการและผู้สนใจทั่วไปหรือบางครั้งก่อให้เกิดความสับสน ควรเสนอหัวข้อที่เปิดกว้าง และ/หรือหัวข้อที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคม

๕. การวิจัยเชิงบูรณาการและสหสาขาควรดำเนินการต่อไปและควรให้ครอบคลุมบางสาขาที่ยังไม่เคยเข้าร่วม เช่น ทศนศิลป์ คีตศิลป์ ฯลฯ ด้วย
 ๖. ควรส่งเสริมให้มีการประชุมวิชาการระดับนานาชาติต่อไป เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยไทยและนักวิจัยต่างชาติและเพื่อให้ นักวิจัยไทยเสนอผลงานและเผยแพร่ผลงานวิชาการ เรื่องไทยๆ รวมทั้งวรรณคดีไทย ในระดับสากลมากขึ้น
 ๗. คณะผู้ประเมินเห็นว่าควรให้ดำเนินการทำสารานุกรมปรัชญาออนไลน์(**ผิดพลาด! การอ้างอิงการเชื่อมโยงหลายมิติไม่ถูกต้อง** แต่ควรแก้ไขชื่อเว็บไซต์ให้ถูกต้องตามหลักการสมาคมฯ กล่าวคือควรเป็น **philopedia** หรือ **philosopedia** นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยสารานุกรมปรัชญาออนไลน์สำหรับประชาชน เพื่อพัฒนาพื้นฐานความรู้ทางปรัชญาแก่คนไทยทั่วไปด้วย
 ๘. คณะผู้ประเมินเห็นว่า การเชิญนักวิชาการชาวต่างชาติมาร่วมพูดคุยในเวทีสาธารณะมนุษยศาสตร์ (Humanities Public Forum) โดยเชิญไปพูดคุยยังหลายๆสถาบันด้วยนั้น ถือว่ามีประโยชน์มาก แต่ควรจะเชิญวิทยากรจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึง จีน และ ญี่ปุ่นด้วย ไม่ควรเน้นหนักที่วิทยากรจากประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเท่านั้น ทั้งนี้ควรมีการถอดเทปการบรรยาย รวมทั้งทำรายงานการประชุมในแต่ละครั้ง เพื่อเผยแพร่ต่อสังคมในวงกว้าง ซึ่งจะทำให้ นักวิชาการที่ไม่มีโอกาสเข้าฟังได้รับความรู้และความเคลื่อนไหวใหม่ๆ ที่อาจจะทำให้นำไปต่อยอดงานวิจัยของตนได้
- นอกจากนี้ ควรมีการขอความร่วมมือจากสถานทูตที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ช่วยในเรื่องการดำเนินการติดต่อและในเรื่องค่าใช้จ่าย(เช่น ค่าเดินทาง) ของวิทยากร
๙. คณะกรรมการประเมินฯ เห็นว่าผลงานวิจัยทางด้านประวัติศาสตร์ยังมีไม่มากภายในกรอบของโครงการนี้ และยังไม่เห็นพัฒนาการด้านนี้ที่ลุ่มลึกและรอบด้านมากนัก ควรสนับสนุนการวิจัยโจทย์ด้านประวัติศาสตร์ ที่ขยายความรู้และความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมและรัฐไทยในเชิงโครงสร้างและสถาบันในบริบททางประวัติศาสตร์ที่ครอบคลุมพื้นที่อันหลากหลาย สามารถประยุกต์ทฤษฎีเข้ากับข้อมูลในสังคมไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทุกระดับจากปริญญาตรีถึงปริญญาเอก
 ๑๐. ด้านกลุ่มวิจัยการละคร คณะกรรมการประเมินฯ ตั้งข้อสังเกตว่า มีการกระจุกตัวอยู่ในสถาบันเดียวน่าจะมีการทำงานร่วมกับกลุ่มการแสดงที่ทำละครเป็นอาชีพ เพื่อที่จะได้เข้าถึงความเป็นมวลชนและกระจายสู่ภูมิภาค และควรที่จะมีการเชื่อมโยงกับสื่อสาธารณะ รวมทั้งควรมีการตั้งโจทย์และตอบโจทย์ให้ชัดเจนด้วย

นอกจากนี้ งานวิจัยด้านการละครควรจะมีการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจารณ์ในลักษณะที่เป็นวิชาการมากกว่านี้

๑๑. เนื่องจากกลุ่มวิจัยด้านวรรณคดีได้ขอระงับการวิจัยกลางคัน คณะกรรมการประเมินฯ จึงยังไม่เห็นความก้าวหน้าทางด้านนี้นัก สกว.ควรสนับสนุนการวิจัยวรรณคดีในลักษณะที่ลุ่มลึกและรอบด้านมากกว่าในปัจจุบัน เท่าที่ปรากฏส่วนใหญ่มักเป็นการทำวิทยานิพนธ์ และทฤษฎีที่นำมาถกเถียงกันก็ยังไม่ใช้การค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ทั้งยังประยุกต์กับชีวิตสังคมไม่ได้มาก
๑๒. การทำค่ายเยาวชน เช่น ที่ทางฝ่ายปรัชญาทำ สมควรสนับสนุนให้จัดทำต่อไปและ ควรขยายรวมไปถึงสาขาอื่นๆ ด้วย
๑๓. ขณะนี้นักวิชาการรุ่นใหม่มักมุ่งเสนอทฤษฎีเฉพาะทางและมองข้ามองค์ความรู้ สกว.ควรส่งเสริมให้มีการนำทฤษฎีมาใช้สนับสนุนข้อมูล และนำทฤษฎีมาสร้างความชัดเจนในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ในประเทศไทย เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก
๑๔. คณะกรรมการประเมินฯ เห็นว่า สกว.ควรส่งเสริมการวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ทั้งระบบ และไม่ใช่เป็นการสนับสนุนสถาบันใดสถาบันหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้ สกว.ควรพยายามหาทางกระตุ้นให้นักวิชาการทางมนุษยศาสตร์ทำวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของสังคมให้มากขึ้น โดยมีคณะกรรมการกำกับทิศทาง(steering committee) ด้านมนุษยศาสตร์ทำหน้าที่เสนอโครงการที่เป็นรูปธรรม
๑๕. โครงการเจียร์ไนเพชรเป็นโครงการที่มีประโยชน์ สกว.ควรสนับสนุนให้มีการทำโครงการนี้ต่อไป เพราะจะเป็นการสร้างประชาคมวิชาการทางมนุษยศาสตร์ที่เข้มแข็งไปพร้อมกันด้วย
๑๖. เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิได้แจ้งว่าสภาวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้เคยดำเนินการทำ state of the art ของงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์มา ๒ รอบแล้วแต่ก็เว้นว่างไปเป็นเวลานาน คณะกรรมการประเมินฯ เห็นว่า สกว.ควรสนับสนุนให้มีการต่อยอดการสำรวจสถานการณ์การวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ต่อจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นภาพรวมว่ามีใครทำวิจัยในเรื่องใดแล้วบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนและกระตุ้นให้เกิดการต่อยอดงานวิจัย
๑๗. สกว.ควรติดต่อกับสื่อมวลชนแขนงและประเภทต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ถ่ายทอดและนำเสนอผลงานหรือข้อสรุปงานด้านมนุษยศาสตร์ของโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ให้กระจายไปยังสาธารณชนอย่างกว้างขวางและทันสถานการณ์ได้มากที่สุด ส่วนโซเชียลเน็ตเวิร์กนั้น คิดว่าทางโครงการเวทีวิจัยน่าจะทำเอง โดยจัดทำหน้าเว็บของโครงการ และ

facebook หรือ twitter ขึ้นมา และมีเจ้าหน้าที่ใส่ข้อความขึ้นไปเป็นประจำ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงสื่อสารกับชาวมุขยศาสตร์และกลุ่มต่างๆที่สนใจ ต่อไป

๑๘. คณะกรรมการประเมินฯ เห็นด้วยกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิที่เสนอว่า สกว.ควรสนับสนุนการจัดทำวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่จะทำให้ชาวมุขยศาสตร์ได้รับความเคลื่อนไหวของ Human Sciences ทั้งในและนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยไทย

ชื่อ อรพินท์ นามสกุล คำสอน อายุ 40 ปี

ระดับการศึกษา : ปริญญาโท วรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาชีพ นักวิจัย โครงการวิจัย “การวิจารณ์ศิลปะ...รอยต่อระหว่างสิ่งพิมพ์กับสื่ออินเทอร์เน็ต”

1. แรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมในการเข้าร่วมประชุม/สัมมนา (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน)

-จากการเข้าร่วมประชุมเวทีวิจัยครั้งที่ 1,2 และ 4 เป็นส่วนหนึ่งของงาน ได้รับมอบหมายให้ไปเข้าร่วมการประชุม และบางหัวข้อเป็นความสนใจส่วนตัวในการเลือกเข้ากลุ่ม เนื่องจากมีหลายสาขาที่สามารถเลือกเข้าร่วมได้ นอกจากวรรณกรรม เช่น สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รวมถึงความสนใจในวิทยากรบางคน

2. ทศนวิจารณ์ที่มีต่อการประชุม (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย การจัดการประชุม)

-ในเรื่องของสถานที่จัดงาน การจัดประชุมครั้งที่ 1 ดีไม่ค่อยมีปัญหาเนื่องจากจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ส่วนครั้งที่ 2 จัดขึ้นที่เชียงใหม่โดยที่จัดการประชุมและที่พักเป็นที่เดียวกันก็สะดวกสบาย แต่ครั้งที่ 4 ที่จัดขึ้นที่อุบลราชธานี เริ่มมีปัญหาคือทางผู้จัดให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนจึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของรถรับส่งและการจัดการ เพราะว่าในเวิร์กช็อปชื่อโรงแรมที่จัดรถรับส่งให้ แต่พอถึงเวลาจริงโรงแรมที่ไปพักกลับไม่มีรถมารับทำให้เดินทางลำบาก ต้องทำการย้ายโรงแรม

-ในเรื่องของวิทยากรประทับใจงานของหมอโกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ เนื่องจากได้ทำงานด้วยการลงพื้นที่จริงและเข้าใจในสิ่งที่ทำการวิจัย พูดแล้วเข้าใจได้ง่าย ง่ายต่อการทำความเข้าใจสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้มาก่อน และผลงานของอาจารย์ ดารินทร์ ประดิษฐ์ทัศนีย์ เรื่อง Healing the earth our heart : Consciousness Revolution Deep Ecology, and Engaged Buddhism in Gary Snyder's Poetry เกี่ยวกับทฤษฎีผ้ากันเปื้อน หรือผ้าปูโต๊ะ วิเคราะห์ได้เนียน และเข้าใจได้ง่าย

3. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยได้รับ (เช่น นำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดการวิจัยของตนเองและ/ หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสอน หรือเพื่อประโยชน์อื่น)

-เปิดมุมมองในบางมุมที่เราไม่เคยรู้ ได้อะไรใหม่ๆ ได้แง่คิด เช่น บางครั้งเราไม่รู้จักงานต่างประเทศบางประเทศ ก็ทำให้เราได้รู้ ได้เห็นอะไรมากขึ้นในสิ่งที่เราไม่คาดว่าจะได้ศึกษา ยิ่งเราไปเข้าร่วมในหลายๆสาขาก็ยิ่งจะให้เราได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

-สำหรับประโยชน์จากการเข้าร่วมช่วยต่อยอดงานวิจัยของตนเองหรือไม่ แม้จะเป็นคนละมุมกับงานที่ทำเกี่ยวกับการวิจารณ์ แต่ว่าการเข้าร่วมทำให้เราได้เห็นถึงเครื่องมือในการวิจารณ์เพิ่มมากขึ้น ได้เห็นทฤษฎีใหม่ๆ อย่าง Post-colonialism ได้เปิดมุมมองใหม่

4. ผู้เข้าร่วมคิดว่าควรจะมีการจัดประชุมเวทีวิจัยต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร

-น่าจะจัดต่อไป เพราะว่าทำให้มีพื้นที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีการเคลื่อนไหวในแง่มนุษยศาสตร์ ทำให้เห็นทิศทาง ความสนใจในแต่ละปีว่าทางตะวันตกมีมุมมองแนวไหน เนื่องจากว่านักวิจัยที่ทำโครงการนี้ส่วนใหญ่จบการศึกษาจากทางฝั่งตะวันตกจึงนำแนวความคิดทางนั้นมาคิดวิเคราะห์ ยิ่งจัดทุกปีได้จะยิ่งดี นอกจากนี้อยากให้มีความหลากหลายมากขึ้น ไม่ควรเน้นไปทางทฤษฎีมากเกินไป ถ้าจะทำก็ควรจะทำให้คนที่ไม่รู้สามารถนำเอาไปใช้กับสังคมไทยได้ ถ้านำทฤษฎีมากก็ควรจะย่อยให้เข้าใจเสียก่อน หรือ ทำให้เห็นชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนในตัวเนื้อหา

5. ข้อเสนอแนะ

-อยากให้คนที่นำเอาทฤษฎีมาใช้ทำการย่อยข้อมูลเสียก่อน เพื่อที่จะได้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยที่ไม่ต้องใช้คำศัพท์เฉพาะ เพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจได้ง่ายสามารถนำไปใช้ได้จริง ยิ่งถ้าพูดให้คนที่ไม่รู้เรื่อง หรือไม่มีความรู้ในด้านนั้นเข้าใจได้จะเป็นผลดี เพราะว่าคนสมัยนี้ไม่รู้วิธีการนำเครื่องมือไปใช้ที่ถูกต้อง ว่าควรจะใช้อย่างไร

-การอ่านหรือศึกษางาน นักวิจัยไม่ค่อยสนใจกับประวัติของทฤษฎีนั้น อย่างบางทฤษฎีที่เพิ่งเกิดขึ้น และถูกสร้างขึ้นเพื่อแย้งอันเก่าที่เคยมีอยู่ เรานำอันใหม่มาใช้โดยที่ไม่ได้ศึกษาว่าอันเก่าไม่ดีอย่างไร

-อ.เจตนาได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า นักวิจัยส่วนใหญ่ชอบที่จะเอา แนวคิดทฤษฎีต่างๆจากนักคิดเยอรมัน หรือ ฝรั่งเศส แต่ศึกษางานเหล่านั้นจากผลงานแปล ที่แปลโดยชาวอเมริกัน ซึ่งการแปลหลายๆครั้งทำให้ใจความหลักของนักคิดที่ต้องการสื่อนั้นคลาดเคลื่อนไป กว่าที่จะถึงผู้ฟังผ่านการเปลี่ยนแปลงมาหลายครั้ง จึงควรระวังในการใช้ทฤษฎีต่างๆ เพราะบางคนไม่ได้ศึกษามาอย่างดี เวลานำมาใช้โดยที่ไม่รู้ความหมายที่แท้จริงจะทำให้งานมีข้อมูลที่ผิดพลาด

-อาจารย์ หรือนักวิจัยบางคนใช้ทฤษฎีมากเกินไป นิสิตนักศึกษาที่ไม่รู้เรื่อง ก็เลยกลายเป็นว่าชื่นชม ทั้งๆที่ไม่รู้ถึงความเป็นมาของคำเหล่านั้นจริงๆ ซึ่งส่งผลให้นำไปใช้อย่างผิดๆโดยคิดว่าสิ่งที่นำไปใช้เป็นสิ่งที่ถูกต้อง

-อยากให้เวทีวิจัยเป็นไปในลักษณะของการบูรณาการ พื้นที่เวทีในปัจจุบันกลายเป็นพื้นที่ของคนกลุ่มใหญ่หนึ่งกลุ่ม คือนักทฤษฎี ไม่ได้เป็นพื้นที่ของนักปฏิบัติ มันควรจะมีหัวข้อย่อยที่จะให้นักปฏิบัติมาพูด เปิดเป็นโจทย์

วิจัย โดยเลือกจากต่างจังหวัด คือ มีในลักษณะที่เป็น Call for papers และ การเลือกเชิญ บางทีนักวิจัยปฏิบัติอาจจะไม่สนใจงานแนวนี้ อาจจะต้องมี mentor

-เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่มาพูดก็จริง แต่นักวิจัยเหล่านี้ คือ นิสิตนักศึกษาปริญญาโท ที่มาพูดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ของตัวเอง เป็นไปตามข้อบังคับทางมหาวิทยาลัยที่ต้องเสนอผลงานของตนเอง แต่ความเข้มข้นของการเสนองานวิจัยมีความแตกต่างกันมาก เพราะมีทั้งนักวิจัยหัวกะทิ และนักวิจัยรุ่นใหม่ บางทีนักวิจัยรุ่นเก่าไม่เข้าใจงานของเด็กรุ่นใหม่ก็ทำให้ไม่ชอบงานของเด็กไปเลย

-การนำเสนอแล้วมีผู้วิจารณ์จะดี ถ้าวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ต้องการที่จะช่วยพัฒนางานวิจัยจริงๆ ควรจะชี้ให้เห็นข้อบกพร่องเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักวิจัยคนนั้นยืนอยู่บนเวทีได้อย่างสง่างามต่อไป

-ควรจะทำให้มีการจัดการประชุมบ่อยๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยที่คณะสาขาวิชา คณะอายุของนักวิจัย มีทั้งรุ่นใหญ่ รุ่นกลาง และรุ่นเล็ก เพื่อที่แต่ละรุ่นจะได้คอยประคองกัน รุ่นใหญ่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่รุ่นเล็กเพื่อที่จะพัฒนางานของตนเองต่อไป

-เวทีวิจัยนี้ในตอนนีดูเหมือนว่าจะมีนักวิจัยกลุ่มหนึ่งครองอยู่ เวลาไปเข้าร่วมประชุมก็จะเจอแต่กลุ่มเดิมๆ หน้าเดิมๆ จนทำให้บางครั้งคนกลุ่มเล็กไม่กล้าที่จะให้ความคิดเห็นแลกเปลี่ยนข้อมูลเพราะคิดว่าจะผิด กลัวจะไม่มีการรับฟัง กลัวว่าจะคุยกันรู้เรื่องไหม เราควรที่จะให้ความรู้แก่คนกลุ่มน้อย จัดคนที่มีความรู้จริงในเรื่องต่างๆ มาถ่ายทอดให้คนที่ไม่รู้ เขาเหล่านั้นจะได้นำเครื่องมือไปใช้อย่างถูกต้อง เพราะทุกคนล้วนแล้วแต่อยากจะเรียนรู้แต่ขาดโอกาส ลองทำเป็นกลุ่มเล็กๆ ก่อน อย่างงานวิจัยที่ทำอยู่เกี่ยวกับการวิจารณ์ในสื่อออนไลน์ก็จะคอยแนะนำว่าต้องเป็นไปในทางใด ในรูปแบบไหน

-บางทีคนที่ทำวิจัยไม่รู้ว่าจะทำอะไร ไม่รู้ว่าจะใช้เครื่องมืออะไร สังคมวิชาการให้ความสำคัญในเรื่องของทฤษฎีมากเกินไป เช่น สมัยที่เรียนปริญญาโทจะเสนองานชิ้นหนึ่งก็ถูกตั้งคำถามว่า คุณจะใช้ทฤษฎีอะไรในการวิเคราะห์ ที่จริงแล้วเราควรวิเคราะห์โดยใช้จากตัวบทที่เราอ่านได้ วิเคราะห์ว่าน่าเอาอะไรมาใช้ได้ บางทีแนวความคิดไทยกับทางตะวันตกก็ไม่ตรงกัน 100 เปอร์เซ็นต์

-อ.เจตนาเคยกล่าวว่า ทฤษฎี ใช้ได้แต่เราควรที่จะเข้าใจตัวทฤษฎี เอาทฤษฎีมาสนับสนุนงานวรรณกรรม ไม่ใช่เอางานวรรณกรรมไปสนับสนุนทฤษฎี หลายคนใช้ทฤษฎีผิดโดยที่ไม่เข้าใจ มองเพียงแค่ส่วนเดียว เช่น มีคนวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง “เวลา” ของ ชาติ กอบจิตต์ โดยชี้ว่านวนิยายเรื่องนี้เป็น post modern เพราะว่ามีการสลับมุมมองในการเขียน ซึ่งเป็นแค่ส่วนเล็ก ไม่สามารถนำมาจำกัดความได้ ไม่เช่นนั้นวรรณกรรมไทยส่วนใหญ่ก็จะกลายเป็นแบบเดียวกันหมด

-ควรจัดทำ **State of the arts** ทางด้านมนุษยศาสตร์ เพื่อเป็นองค์กรกลาง ที่จะทำให้เรารู้ความเคลื่อนไหวในวงการว่าใครทำอะไรไปแล้ว แล้วเราควรจะทำอะไรต่อไป ในทิศทางใด จะได้ว่ามีคนที่สนใจในสิ่งเดียวกับเรา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อต่อยอดงานวิจัยได้

-ควรจะให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้เข้าร่วม ด้วยการพิจารณาของแต่ละมหาวิทยาลัยในการส่งตัวแทนไปร่วม

*** สัมภาษณ์ ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ชั้น 8 เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2555 เวลา 12.00 – 14.30 โดย ศ.ดร. สดชื่น ชัยประสานธ์ และ น.ส.พัฐสุดา ตระกูลวรานนท์ จัดพิมพ์โดย น.ส.พัฐสุดา ตระกูลวรานนท์ ***

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยไทย

ชื่อ ชื่อนี้ นามสกุล กองทอง อายุ 52 ปี

ระดับการศึกษา : ปริญญาโท กำลังทำปริญญาเอกด้านไทยศึกษา ที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อาชีพ อาจารย์/นักวิจัย มหาวิทยาลัยหอการค้า

กำลังทำวิจัย เรื่อง “คติชนในภาพยนตร์สยามสมัย”

วิจัยที่เสร็จแล้ว : “นวนิยายแนวชีวิตในครอบครัว”

“คติชนในภาพยนตร์ไทย”

-
1. แรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมในการเข้าร่วมประชุม/สัมมนา (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน)

-เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยทุกครั้งที่ยกเว้นครั้งที่ 4 ที่อุบลราชธานี โดยสมัครผ่านมหาวิทยาลัย สนใจเพราะเห็นว่าเป็นความกล้า ชื่อเรื่องน่าสนใจ ดึงดูดความสนใจ ติดตามและติดตามผลงานของวิทยากรบางท่าน เช่น ดร.อภิญา เพ็ญสุกุล (ม.เชียงใหม่), อ.เดชา ตั้งสีฟ้า, ดร.ชุติมา ประภาสภูมิสาร

2. ทศนวิจารณ์ที่มีต่อการประชุม (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย การจัดการประชุม)

-หัวข้อมีความหลากหลาย และความน่าสนใจ เช่นในการประชุมครั้งที่ 5 ทั้งที่ 3 ประเด็นไม่น่าจะอยู่ด้วยกันได้ แต่เพราะสถานการณ์จึงทำให้เข้ากันได้ การประชุมครั้งนี้ไม่ได้สนใจเฉพาะสาขามนุษยศาสตร์ แต่เอาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เข้ามาร่วมประเมินสถานการณ์ ทำให้มีลักษณะสหวิทยาการ

3. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยได้รับ (เช่น นำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดการวิจัยของตนเองและ/หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสอน หรือเพื่อประโยชน์อื่น)

-ได้ทฤษฎีแนวคิดแตกต่างจากที่เคยรู้ ชื่นชมที่เวทีวิจัยนำศาสตร์ต่างๆมาบูรณาการ ขยายแวดวงมนุษยศาสตร์ได้ พบปะกับนักวิชาการที่คุ้นเคยกัน ได้เห็นหนังสือใหม่ๆ ได้มุมมองใหม่ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของตนเอง เช่น มุมมองแนวมานุษยวิทยา นำมาประยุกต์กับการสอนวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ที่ตนเองรับผิดชอบ

4. ผู้เข้าร่วมคิดว่าควรจะมีการจัดประชุมเวทีวิจัยต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร

-อยากให้ทุกปี ถ้ายังมีบ่อย มนุษยศาสตร์ จะยิ่งคึกคักขึ้น

ประเด็นที่เสนอ : มุมมองเกี่ยวกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งยังขาดการประเมิน เช่น การไหว้พระธาตุประจำปีเกิด แตกต่างกับอย่างไร “ศาสนาในวิกฤตของความทันสมัย”

-อยากให้ผู้ที่เสนองานวิจัยมาจากท้องถิ่น เช่นนักวิชาการที่ทำวิจัยจากต่างจังหวัดในอนุภาคแม่น้ำโขง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฯลฯ

-อยากให้สกว. ประกาศเจตจำนงวิจัย โดยเปิดรับสมัครนักวิจัยจากทั่วประเทศ แต่ไม่ควรรับนักวิจัยหัวกะทิอย่างเดียว ควรสร้างนักวิจัยใหม่ๆด้วย โดยมี mentor คอยให้คำแนะนำ

5. ข้อเสนอแนะ

-อยากให้มนุษยศาสตร์บูรณาการกับสาขาอื่นมากขึ้น เพราะบางคนที่เรียนมนุษยศาสตร์มีความคิดเชิงอนุรักษ์ และบางคนที่มุ่งเฉพาะวรรณคดีไทย ที่ไม่เก่งภาษาต่างประเทศ รู้สึกว่าล้าหลัง ไม่กล้าเสนอผลงาน ไม่มั่นใจที่จะเสนอความคิด ที่จริงเราควรสังเคราะห์สิ่งที่อยู่รอบตัวเราได้ ถ้าค้นคว้าอย่างจริงจัง จะเห็นและสร้างทฤษฎีของเราเองได้ เช่น การวิเคราะห์ การวิจัย ของร.ศ.ศรีศักดิ์ วัลลิโหมดม, ศ.เจตนา นาควัชระ

-เสนอให้สกว. จัดสัมมนาเกี่ยวกับ “มุมมองใหม่ ๆ ของการวิจัยทางมนุษยศาสตร์”

*** สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดย ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2555 เวลา 10.00 – 10.30 น.

จัดพิมพ์โดย น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์ ***

- 1. แรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมในการเข้าร่วมประชุม/สัมมนา (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน)**

-เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยครั้งที่ 5 วันที่ 25-27 พ.ย. 52 เห็นว่าหัวข้อมีความน่าสนใจ วิทยากรน่าสนใจ จึงสมัครผ่านทางมหาวิทยาลัย
- 2. ทศนวิจารณ์ที่มีต่อการประชุม (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย การจัดการประชุม)**

-สนใจในแง่ความเป็นอัตลักษณ์ ที่ถูกสร้างโดยกลไกตลาด สนใจคำ “ซ้ำ คำ ซ่า” สนใจวิทยากร เช่น อ.ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี
- 3. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยได้รับ (เช่น นำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดการวิจัยของตนเองและ/หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสอน หรือเพื่อประโยชน์อื่น)**

-เปิดมุมมองให้เราเข้าใจในเรื่องตัวเอง เรื่องการตีความมาใช้ในงานวิจัย เรื่องการนำไปใช้สอนด้วย โดยเฉพาะเรื่องการสร้างอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมกระแสหลัก ได้รู้จักนักวิชาการมากขึ้น ทำให้อยากทำวิจัยเรื่อง “ความแปลกแยกของมนุษย์เงินเดือนในปัจจุบัน” (อำนาจ ความรุนแรงที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา ความเครียด ความอึดอัดของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มีความแปลกแยกกับการทำงาน ทำให้รู้สึกเบื่อเซ็งซึ่งมีผลต่อคุณค่าชีวิต)
- 4. ผู้เข้าร่วมคิดว่าควรจะมีการจัดประชุมเวทีวิจัยต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร**

-คิดว่าน่าจะจัดเวทีวิจัยทำนองนี้อีก เพราะยังมีน้อย ที่ยังมีน้อยเนื่องจากมีลักษณะเป็นนามธรรม และส่วนใหญ่เป็นเรื่องธุรกิจ การจัดการ การบริหาร คนส่วนใหญ่คิดว่าไม่สำคัญแต่ที่จริงสำคัญ เราเน้นด้านวิทยาศาสตร์

เศรษฐศาสตร์มากเกินไป จนลืมคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เห็นมนุษย์เป็นสัตว์เศรษฐกิจ เห็นมนุษย์ในแง่
สินค้า

5. ข้อเสนอแนะ

-อยากเสนอให้มีเวทีวิจัยในแง่บูรณาการหรือสหวิทยาการ เรื่อง ปัญหาวัยรุ่น การทำแท้ง การตั้งครรภ์ในวัยเรียน
หรือก่อนแต่งงาน, เรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะล้นเมือง, เรื่องการโฆษณา, เรื่อง ปัญหาการฆ่าตัวตาย
(ปัญหาส่วนตัว สาเหตุด้านสังคม การทำงาน ฯลฯ) ควรเชิญวิทยากรที่หลากหลาย รวมทั้งด้านสาธารณสุข
ด้านจิตวิทยา แพทย์ พยาบาล นักธุรกิจ วิศวกร ฯลฯ

*** สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดย ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2555 เวลา 14.00 – 14.30 น.

จัดพิมพ์โดย น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์***

แบบสอบถามผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล รพีพรรณ เจริญวงศ์

อายุ 33 ปี

เพศ หญิง

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพปัจจุบัน เจ้าหน้าที่โครงการกลุ่มวิจัยความขัดแย้งและพัฒนาธรรม

เคยไปร่วมงาน ครั้งที่จัดที่คณะศิลปศาสตร์ มธ.(2548?) และได้ไปฟังเวทีสาธารณะมนุษยศาสตร์ ครั้งที่ 6 (สิงหาคม 2555)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น

1) แรงจูงใจที่ทำให้ท่านร่วมประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย(ในครั้งที่ท่านเข้าร่วม) (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ฯ)

หัวข้อหรือประเด็นที่จัดมีความน่าสนใจ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของตัวเองโดยตรง เพราะเห็นว่า วิชาการสายมนุษยศาสตร์(อาจรวมถึงสังคมศาสตร์)มีความกว้างขวางและหลากหลาย ไม่ได้เฉพาะอยู่แต่ในกรอบของ สาขาวิชาตนเองเท่านั้น ดังนั้นการนำประเด็นต่างๆ เหล่านี้มาสนทนากันโดยอาจจะมีความเชื่อมโยงบางอย่างเช่น คำถามที่สงสัย หรือ ปรากฏการณ์ในสังคม ฯ จะทำให้เราเห็นวิถีคิดในแบบการมองหรือการหาคำตอบต่อเรื่องเดียวกันที่อาจต่างกันไป จุดนี้จะเป็นสิ่งที่เวทีมนุษยศาสตร์สามารถทำได้เพราะความเป็นศิลปศาสตร์/มนุษยศาสตร์ (Arts/Humanities) นั้น ก็แทบจะครอบคลุมทุกเรื่องในสังคมที่เกี่ยวกับความคิดและการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ และส่วนตัวบางครั้งหัวข้อที่ไม่คุ้นเคยอาจจะพูดเรื่องอะไรกันก็มีความน่าสนใจอยู่ไม่น้อยแม้ว่าเราอาจไปฟังแล้วไม่ได้นำมาใช้กับงานเราโดยตรง แต่อย่างน้อยเราก็ได้รู้ว่ามีคนทำเรื่องนั้นเรื่องนี้กันนะ

วิทยากรที่อยู่ในงานแต่ละครั้งก็มีส่วนช่วยในการดึงดูดผู้มาฟัง ซึ่งจะเป็นนักวิชาการที่มีชื่อเสียงแล้ว แต่ประโยชน์ของเวทีนี้คือการเปิดพื้นที่ให้กับนักวิชาการหน้าใหม่ และการที่ผู้ร่วมงานได้เข้าไปรับรู้ว่าตอนนี้พื้นที่ทางวิชาการกำลังสนใจเรื่องอะไรกันบ้าง

สถานที่ที่จัดมีส่วนสำคัญมากสำหรับตัวเอง เพราะมีเรื่องของการเดินทางและการใช้เวลา เรื่องค่าใช้จ่ายนั้นเป็นส่วนที่อาจพิจารณาน้อยกว่าส่วนอื่นๆ (เว้นแต่จะสูงเกินไป) แต่ถ้ามองภาพรวมของสังคมบ้านเราแล้วหากไม่เก็บค่าใช้จ่ายจะมีคนสนใจมาร่วมงานมากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ดังนั้นหากจะมองว่าเวทีนี้เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสทางวิชาการ ทางผู้จัดก็ควรพิจารณาในส่วนนี้ตามสมควร

2) ทศนะวิจารณ์ที่มีต่อการจัดประชุม(ในครั้งนั้น หรือในมุมมองภาพรวมต่อเวทีวิชาการนี้ของท่าน) (เช่น หัวข้อ วิทยากร ผู้บรรยาย การจัดประชุมฯ)

เนื่องจากเคยไปร่วมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์เพียงครั้งเดียวจึงให้ความเห็นเปรียบเทียบไม่ได้ เท่าที่จำได้คือหากเป็นการนำเสนอผลงานวิจัยระดับนักศึกษาที่กำลังทำวิทยานิพนธ์อยู่ก็มีข้อจำกัดเช่นเดียวกับหลายๆ ที่คือ อาจไม่ใช่ทุกเรื่องที่น่าสนใจ และคนนำเสนอเองก็เป็นมือใหม่ ดังนั้นทางผู้จัดจึงควรหาวิธีการจัดการกลุ่มย่อยในลักษณะนี้เพื่อให้เห็นคุณภาพการบางอย่าง(คงต้องเหนื่อยโมเดอเรเตอร์) คนที่มาร่วมฟังจะได้ไม่คิดว่าภาพว่าเป็นการนำนักศึกษามาพูดเพื่อให้เรียนจบได้ แต่สำหรับวงของนักวิชาการใหญ่ๆ ก็คงไม่มีปัญหาอะไร

สำหรับเวทีสาธารณะฯ เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา บอกลำบากไปฟังเพราะไม่รู้ว่าจะมีวิทยากรจะมาพูดอะไร และการที่วิทยากรเป็นนักวิชาการจากต่างประเทศ(แปลว่าต้องมีชื่อเสียง) จึงคิดว่าเป็นโอกาสดีที่จะไปฟัง และก็พบว่าประเด็นที่น่าสนใจแต่ออกจะเหมือนเลกเชอร์ซีรีส์ที่เปลี่ยนทีไปในช่วงสามวันมากกว่า (คือไปมาสองวันที่ มธ. กับ มก.) และที่น่าเสียดายคือจำนวนผู้ฟังไม่มากนักสำหรับที่ มธ. ส่วนที่ มก. นั้นได้จำนวนเพราะยกชั้นเรียนของนักศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมา ทำให้เรารู้สึกว่าคนยังติดกับความสนใจเฉพาะของตนและสิ่งที่นำไปใช้ได้อยู่มาก ซึ่งจุดนี้จึงยังทำให้เข้าสู่ภาคสาธารณะได้น้อย ทั้งที่ความเข้าใจทางมนุษยศาสตร์มีประโยชน์ต่อสังคมมาก

3) ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับ (ประโยชน์ต่อการเรียน/การทำงานวิชาการ/งานวิจัย หรือประโยชน์อื่นๆที่ท่านมองเห็น)

สำหรับตัวเองจะเป็นการเปิดมุมมองทางวิชาการ และการไปเรียนรู้ประสบการณ์ของคนอื่น

4) ท่านคิดว่าควรจะมีการจัดประชุมเวทีวิจัยทำนองนี้อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร

ต้องการให้มีแน่นอนเพราะนอกจากจะเป็นประโยชน์ในวงวิชาการแล้ว เวทีเช่นนี้มีประโยชน์ต่อความคิดในสังคมด้วย ส่วนประเด็นคงชี้เฉพาะได้ยากเป็นแนวเปิดกว้างๆ ไว้ก็น่าจะดีแล้ว แต่อาจหาเริ่มที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคมจะได้มีคนอื่นหรือสื่อสนใจนำไปเผยแพร่

5) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

อยากฝากไปถึงแหล่งทุนว่าให้ช่วยสนับสนุนวิชาการที่ไม่ค่อยทำเงินเหล่านี้นะคะเพื่อประโยชน์ของสังคม

(สัมภาษณ์โดยศ.ดร.ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2555 พิมพ์โดยนส.รพีพันธ์ เจริญวงศ์)

แบบสอบถามผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นางสาวกาญจนา เหล่าโชคชัยกุล

อายุ 30 ปี

เพศ หญิง

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพปัจจุบัน นักวิจัยประจำสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เคยไปร่วมงาน ครั้งแรกที่จัดโดยศิลปศาสตร์ มธ. อยู่ในฐานะผู้ประสานงาน โครงการด้วย และครั้งที่สองที่จุฬาฯ ไปในฐานะผู้ฟัง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น

1) แรงจูงใจที่ทำให้ท่านร่วมประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย(ในครั้งที่ท่านเข้าร่วม) (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ฯ)

อยากไปติดตามความเคลื่อนไหวของวงการวิชาการในแต่ละช่วงเวลานั้นๆ ไม่ว่าจะสถานการณ์ใหม่ๆ แนวคิดใหม่ๆ งานวิจัยใหม่ๆ หรือความคิดเห็นใหม่ๆ

2) ทศนะวิจารณ์ที่มีต่อการจัดประชุม(ในครั้งนั้น หรือในมุมมองภาพรวมต่อเวทีวิชาการนี้ของท่าน) (เช่น หัวข้อ วิทยากร ผู้บรรยาย การจัดประชุมฯ)

ประเด็นที่ถูกนำมาเสนอเป็นธีรงานในครั้งที่เลือกเข้าร่วมมีความตรงใจและน่าสนใจ รวมทั้งอยู่ในขอบเขตของประเด็นที่มีความสนใจอยู่บ้างไม่มากนัก

ผิดกับการประชุมครั้งหลังๆ ดิฉันเห็นหัวข้อและธีรงานแล้ว มันแลดูไม่เปิดกว้างให้ประเด็นทางสังคม และสถานการณ์สักเท่าใดเลย

3) ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับ (ประโยชน์ต่อการเรียน/การทำงานวิชาการ/งานวิจัย หรือประโยชน์อื่นๆที่ท่านมองเห็น)

- ได้พบปะ สันทนา แลกเปลี่ยนกับผู้อยู่ในสาขาวิชาที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน

- ได้ฟังประเด็นในการศึกษาและวิจัยในช่วงเวลานั้นๆ รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่ถูกนำมาใช้ในงานวิชาการ

4) ท่านคิดว่าควรมีการจัดประชุมเวทีวิจัยท่านองนี้อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร

ควรเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าเวทีของงานวิชาการสายสังคมศาสตร์เหลือน้อยลงทุกที แต่ก็ไม่อยากให้เวทีนี้กลายเป็น เวทีพรีเซนตงานวิทยานิพนธ์ป.โท/ป.เอก ด้วยความจำเป็นต่อการจบการศึกษาเพียงอย่างเดียว ส่วนประเด็นที่จะจัดนั้นยังไม่มีความคิดเห็นในขณะนี้

5) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ในอดีตเวทีแห่งนี้มีความน่าสนใจที่ความหลากหลาย ทั้งมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้รักษาความหลากหลายของพื้นที่นี้ไว้ อย่าให้มันหนักไปทางใดทางหนึ่ง หรือเฉพาะทางใดทางหนึ่งมากเกินไป

(สัมภาษณ์โดยศ.ดร.ชนศ อารักษ์สุวรรณและน.ส.รพีพันธ์ เจริญวงศ์ เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2555 พิมพ์โดยน.ส.รพีพันธ์ เจริญวงศ์)

แบบสอบถามผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล กษมาพร แสงสุวรรณ

อายุ 28 ปี

เพศ หญิง

ระดับการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

เคยไปร่วมงาน ครั้งที่จัดที่คณะศิลปศาสตร์ มธ.

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น

1) แรงจูงใจที่ทำให้ท่านร่วมประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย(ในครั้งที่ท่านเข้าร่วม) (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ฯ)

หัวข้อการประชุมตรงกับเรื่องที่สนใจอยู่แล้ว วิทยากรน่าสนใจ รวมถึงสถานที่จัดเดินทางสะดวก สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจไปร่วมการประชุมเป็นอย่างมาก

2) ทักษะวิจารณ์ที่มีต่อการจัดประชุม(ในครั้งนั้น หรือในมุมมองภาพรวมต่อเวทีวิชาการนี้ของท่าน) (เช่น หัวข้อ วิทยากร ผู้บรรยาย การจัดประชุมฯ)

ได้รับความรู้หลากหลาย ทั้งในเรื่องที่อยู่ในความสนใจของเราและเรื่องใหม่ๆ

3) ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับ (ประโยชน์ต่อการเรียน/การทำงานวิชาการ/งานวิจัย หรือประโยชน์อื่นๆที่ท่านมองเห็น)

ได้ประโยชน์ต่อการเรียน การทำงานวิจัยในขณะนั้น ซึ่งประโยชน์เหล่านี้มีต่อการทำงานต่อๆ มาด้วย

4) ท่านคิดว่าควรมีการจัดประชุมเวทีวิจัยท่านเองนี้อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร

ควรมีต่อเนื่อง เพราะจะเป็นการสร้างชุมชนทางวิชาการไทย และเปิดโอกาสให้มีการสร้างข้อถกเถียงใหม่เกี่ยวกับการศึกษาสังคมไทย

5) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ไม่มี

(สัมภาษณ์โดยศ.ดร.ชนศ อารักษ์สุวรรณและนส.รพีพันธ์ เจริญวงศ์ เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2555 พิมพ์โดยนส.รพีพันธ์ เจริญวงศ์)

อ.เจ็ด บรรดาศักดิ์

(สัมภาษณ์วันที่ 11 ต.ค. 2555 เวลา 10.15-10.55 น.)

ชื่อ	อาจารย์เจ็ด บรรดาศักดิ์
สอน	วิชาปรัชญา ศาสนา และความเป็นจริง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โทร. 081-5648617
เกี่ยวข้อง	ร่วมสัมมนาเรื่อง “อารมณกับจริยศาสตร์” จัดที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2553
ผล	1. ได้ความรู้ น่าพอใจ ตรงกับความสนใจ 2. นำไปใช้สอน และเขียนบทความ 3. ตั้งใจจะทำวิจัยเรื่องเกี่ยวกับจริยศาสตร์ เพื่อใช้สอนและขอตำแหน่งทางวิชาการ 4. อยากให้จัดอีก เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม

อ.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม

(สัมภาษณ์วันที่ 11 ต.ค. 2555 เวลา 13.00-13.40 น.)

ชื่อ	อาจารย์ศศิวรรณ กำลังสินเสริม
สอน	วิชาพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โทร. 086-5357391
เกี่ยวข้อง	ร่วมสัมมนาเรื่อง “อารมณกับจริยศาสตร์” จัดที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2553
ผล	ได้ความรู้พอสมควร ใช้ประโยชน์ได้ นำไปใช้สอนได้ ยังไม่คิดจะเขียนอะไร ถ้าเขียนเมื่อไรก็นำเอาไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาได้บ้าง หากจักอีกก็อยากเข้าร่วมด้วย ความรู้จะได้ไม่หยุดนิ่ง

แบบสอบถามผู้ที่เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

คำถามสำหรับผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

1. แรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมในการเข้าร่วมประชุม/สัมมนา (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน)
2. ทักษะการที่มีต่อการประชุม (เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย การจัดการประชุม)
3. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยได้รับ (เช่น นำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดการวิจัยของตนเองและ/หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสอน หรือเพื่อประโยชน์อื่น)
4. ผู้เข้าร่วมคิดว่าควรจะมีการจัดประชุมเวทีวิจัยต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร
5. ข้อเสนอแนะ

รายงานการประชุม คณะกรรมการโครงการ “การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย”

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ชั้น ๒๒ สกว.

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ศ.ดร. สดชื่น ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
๒. ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมิน
๓. ศ.ดร. กীরติ บุญเจือ	ผู้ประเมิน
๔. ผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท	ผู้ประเมิน
๕. คุณปัทมากร คติธรรมนิตย์	เจ้าหน้าที่สกว.
๖. น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์	ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน(หัวหน้าโครงการ)แจ้งให้ทราบ

ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ แจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับ สัญญาสกว. บทสรุปผู้บริหาร รายละเอียดชุดโครงการ วัตถุประสงค์ กรอบการประเมิน ระยะเวลาดำเนินการ รายงานกรรมการ ค่าตอบแทนที่คณะกรรมการจะได้รับ (โดยในวันนี้ได้จ่ายค่าตอบแทนครั้งแรกให้ และจะจ่ายส่วนที่เหลือในการประชุมครั้งสุดท้าย และ/หรือเมื่อส่งรายงานผลการประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว)

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ พิจารณาแบ่งงานเพื่อประเมินเอกสารที่ได้รับ (ดูรายชื่อเอกสารที่จำแนกตามสาขา และ www.philospedia.net)

๑. เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย และงานมนุษยศาสตร์ ดำเนินงานโดย ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ และ ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ
๒. สาขาประวัติศาสตร์ ดำเนินงานโดย ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ
๓. สาขาการละคร ดำเนินงานโดย ผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท

๔. สาขาปรัชญา ดำเนินงานโดย ศ.ดร. กীরติ บุญเจือ

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาแนวทางการประเมิน

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบดังนี้

๑. การพิจารณาแนวทางและวิธีการสัมภาษณ์ กรณี การจัดประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

๑.๑ ประเด็นที่จะสัมภาษณ์ผู้ประสานงาน และ หัวหน้าโครงการย่อย มีดังต่อไปนี้

ก. วิธีการทำงานของผู้ประสานงาน

ข. การคิดหัวข้อเวทีวิจัย

ค. การเตรียมงาน

- วิธีการเลือกทีมงาน

- การเลือกสถานที่จัดประชุม

- การเลือกวิทยากร/ผู้บรรยาย

- ระยะเวลาในการเตรียมทำเอกสารประกอบการบรรยาย

ง. ระหว่างการจัดประชุม

- เกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องหรือไม่อย่างไร

จ. หลังการประชุม

- การรวบรวมเอกสารประกอบการสัมมนาเพื่อเย็บเล่ม

- การตีพิมพ์หนังสือ

- ประเมินผลจากผู้เข้าร่วมประชุมว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่คณะผู้จัดทำตั้งไว้เพียงใด

- เกิดนักวิจัยใหม่หรือไม่ ทราบได้อย่างไร

- มีผลงานวิจัยต่อยอดหรือไม่

- มีการขยายวงผู้สนใจด้านมนุษยศาสตร์หรือไม่เพียงใดทั้งในด้านผู้วิจัยและผู้สนใจอ่านงานวิจัย หรือไม่เพียงใด

- มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร

- มีข้อเสนอแนะต่อสกว.หรือด้านอื่นๆหรือไม่ อย่างไร

๑.๒ ประเด็นที่จะสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมฟัง : อาจารย์ / นักศึกษาป.โท / นักวิจัย/ผู้สนใจ มีดังต่อไปนี้

- ก. ชื่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
- ข. แรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมในการเข้าร่วมประชุม/สัมมนา เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย สถานที่ โอกาสทางวิชาการ ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน
- ค. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยได้รับเช่น นำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดการวิจัยของตนเองและ/หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการสอน หรือเพื่อประโยชน์อื่นๆ
- ง. ทักษะวิจารณ์ที่มีต่อการประชุม เช่น หัวข้อการประชุม วิทยากร/ผู้บรรยาย การจัดการประชุม หรืออื่นๆ
- จ. ข้อเสนอแนะ ผู้เข้าร่วมคิดว่าควรจะมีการจัดประชุมเวทีวิจัยต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด และในประเด็นเกี่ยวกับอะไร

๒. รายชื่อผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการวิจัยย่อย ที่จะเชิญมาให้ข้อมูลในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ คน มีรายชื่อดังนี้

กลุ่มเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

๑. รศ.ดร.สุวรรณา	สถาอานันท์
๒. รศ.ดร.สมพงศ์	วิทยศักดิ์พันธุ์
๓. ผศ.ดร.วัชร	สินธุประมา
๔. ผศ.ดร.อินทิรา	ชาอีร์

ประวัติศาสตร์

๕. รศ.ดร.สุเนตร	ชุตินธรานนท์

กลุ่มละคร

๖. อ.ดั่งกมล ฦ	ป้อมเพชร
๗. รศ.พรวิรัตน์	ดำรง

กลุ่มปรัชญา

๘. ผศ.ดร.ชาญณรงค์	บุญหนุน
๙. ผศ.ดร.ปกรณ	สิงห์สุริยา

กลุ่มเวทีสาธารณะ

๑๐. ผศ.ดร.สุภัทวดี	อมตยกุล

	๑๐. ผศ.ดร.ชุติมา	ประการวุฒิสาร
กลุ่มค่ายปรัชญา	๑๒. อ.ไพรินทร์	กะทิพมราช
งานปรัชญาสู่สังคมไทย	๑๓. อ.ดร.พุมวิทย์	บุญนาค
ประชุมนานาชาติ	๑๔. รศ.ดร.พลี	ยุวชิต
นักศึกษา ป. เอก	๑๕. คุณเหมือนมอด	มุกข์ประดิษฐ์

ทั้งนี้ทางโครงการอาจจะมีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมอีก 2 ท่าน เช่น ศ.ดร. เจตนา นาควัชระ และ/หรือ รศ.ฉลอง สุนทรวาณิชย์

** การเชิญ หัวหน้าโครงการย่อย/ผู้ร่วมวิจัย เจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมระดับชาติ ฯลฯ มาให้ข้อมูลในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นั้น ขอให้ผู้ประสานงาน (รศ.ดร.สุวรรณา สถาอานันท์) เป็นฝ่ายประสานการเชิญหัวหน้าโครงการย่อย/ผู้ร่วมวิจัย เจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมระดับชาติ ฯลฯ มาร่วมประชุมกับคณะผู้ประเมิน

๓. การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมฟังเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ซึ่งได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาป.โท และนักวิจัย/ผู้สนใจ นั้นคณะกรรมการแต่ละสาขาจะทำการพิจารณาจากรายชื่อผู้ที่เข้าร่วมการประชุมของโครงการนั้น ๆ แต่ขณะนี้ยังไม่ได้รับรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมจากรศ.ดร.สุวรรณา สถาอานันท์

๔. ค่าจ้างผู้ช่วยเก็บข้อมูลในรูปของการสัมภาษณ์(ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบสาขาไม่ได้สัมภาษณ์เอง) แต่ละครั้ง ไม่เกินครั้งละ ๕00 บาท

ระเบียบวาระที่ ๔ อื่น ๆ ข้อสังเกตเพิ่มเติมของคณะกรรมการประเมินฯ

๑. การที่ผู้ประสานงานชุดโครงการอยู่ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ และคณะอักษรศาสตร์ เป็น excellent center อยู่แล้ว อาจจะเป็นปัจจัยที่ทำให้งานวิจัยกระจุกตัวอยู่ที่คณะอักษรศาสตร์ ที่ประชุมเสนอว่าในอนาคตควรมีกลไกในการกระจายตัวออกไปยังภูมิภาคด้วย
๒. การประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ หลายครั้งคนในสาขาที่เกี่ยวข้องไม่รู้ อาจจะเป็นประเด็นเรื่องการประชาสัมพันธ์
๓. ผลงานที่ผ่านมายังติดกรอบงานวิจัยรายสาขา อยากให้มีโครงการที่สนับสนุนการวิจัยแบบบูรณาการ
๔. ควรมองมนุษยศาสตร์ในหลายๆด้าน โดยคำนึงถึงคุณค่าหลักของมนุษยศาสตร์เป็นสำคัญ

กำหนดวันประชุมครั้งต่อไป คือ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑๔ สกว.

เวลา ๙.๐๐ – ๑๐.๐๐น.

ประชุมคณะกรรมการประเมิน

๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐น.

คณะกรรมการประเมินประชุมร่วมกับ ผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อย

หมายเลข ๑ – ๗

๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐น.

คณะกรรมการประเมินประชุมร่วมกับ หัวหน้าโครงการย่อยและผู้วิจัยย่อย

หมายเลข ๘ - ๑๕

**หมายเหตุ ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ เสนอว่าเมื่อได้รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเวทีวิจัยจาก รศ.ดร.สุวรรณา สถาอานันท์

แล้วขอให้คณะกรรมการประเมินพิจารณาคัดเลือกรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเวทีวิจัยเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ได้เลย**

น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์

ผู้จัดรายงานการประชุม

ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

รายงานการประชุมคณะกรรมการโครงการ “การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย”

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐– ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑๔ สกว.

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ศ.ดร. สดชื่น ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
๒. ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมิน
๓. ศ.ดร. กীরติ บุญเจือ	ผู้ประเมิน
๔. ผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท	ผู้ประเมิน
๕. คุณปัทมากร คติธรรมนิตย์	เจ้าหน้าที่สกว.
๖. น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์	ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน(หัวหน้าโครงการ)แจ้งให้ทราบ

๑. ประธานแจ้งเพื่อทราบเกี่ยวกับการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยครั้งที่ ๒ “ดิน น้ำ ลม ไฟ : อุปสงค์ อุปทาน อุป
ลักษณะ อุปโลกน์” ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ ๒๔-๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย และขอเชิญคณะกรรมการทุกท่านเข้าร่วมการประชุมนี้ด้วย ประธานกล่าวถึงความก้าวหน้าของ
การไปสัมภาษณ์ผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยในครั้งที่ ๑-๕

- ศ.ดร.กীরติ กล่าวว่า มีปัญหาในการสุ่มเลือกบุคคลที่จะทำการสัมภาษณ์ เนื่องจากมีเฉพาะรายชื่อและเบอร์
โทรศัพท์ ซึ่งบางเบอร์ไม่สามารถติดต่อได้แล้ว ทำให้เป็นอุปสรรคในการไปสัมภาษณ์ แต่ก็ได้ทำการสัมภาษณ์ไป
แล้วถึง ๒ คน อย่างไรก็ตามขอเสนอให้อ.สุวรรณฯ ส่งรายชื่อและรายละเอียดของผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมมา
ใหม่

- ผศ.ศรวณีย์ ได้ทำการสัมภาษณ์ไปแล้วส่วนหนึ่ง โดยมีการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์

- ศ.ดร.ธเนศอยู่ในการดำเนินติดต่อการสัมภาษณ์

- ศ.ดร.สดชื่นสามารถทำการสัมภาษณ์ได้ครบทั้ง ๓ ท่านแล้ว โดยได้สัมภาษณ์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ และรวบรวมข้อมูลพิมพ์เป็นเอกสารเรียบร้อยแล้ว

๒. ประธานเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาแนวคำถามและขั้นตอนที่จะสัมภาษณ์ผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อยรวม ๑๔ ท่าน ซึ่ง โดยจะสัมภาษณ์อ.สุวรรณา ก่อน ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการย่อยในช่วงเช้า ๖ ท่าน และช่วงบ่าย ๘ ท่าน

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ สัมภาษณ์ผู้ประสานงาน (อ.สุวรรณา สถาอานันท์) และ หัวหน้าโครงการย่อยในช่วงเช้า

สัมภาษณ์ผู้ประสานงาน อ.สุวรรณา สถาอานันท์

บทบาทของผู้ประสานงาน

โครงการนี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๖ จากการสนทนากับ ผอ.ปิยวัฒน์ บุญหลง เกี่ยวกับนโยบายของสกว. ที่ต้องการสนับสนุนงานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ให้มีความเข้มแข็งขึ้นให้มีการจัดการให้นักวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ เสนอผลงาน วิจัยที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาการ หลังจากนั้นอ.สุวรรณาจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยได้ตั้งข้อสังเกต ไว้ดังนี้

๑. นักวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ยังไม่ตื่นตัวเรื่องการวิจัยเท่าที่ควร
๒. ช่วงที่เป็นรองคณบดีฝ่ายวิจัยที่คณะอักษรศาสตร์ ก็มีหน้าที่สนับสนุนให้คนทำวิจัยมากขึ้น
๓. คนในวงการมนุษยศาสตร์ในช่วงนั้นไม่ค่อยมีโอกาสที่จะมาทำงานร่วมกันแบบข้ามสาขา เวทีวิจัยที่เปิดโอกาสให้เสนองานวิจัยก็มีน้อย

ด้วยเหตุผล ๓ ข้อดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของการเสนอโครงการชุดเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ

ก.พัฒนาเวทีวิจัย

ข.พัฒนาชุดวิจัย

การเตรียมงานวิจัย

การประชุมเวทีวิจัยระดับชาติครั้งแรกที่จัดขึ้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเกิดจากปรึกษาหารือกันในกลุ่มเล็กก่อน มีการตั้งโจทย์วิจัย มีการ Call for papers เพื่อเปิดโอกาสให้คณอกวงการมาพูดในเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ มีการทาบทามวิทยากรล่วงหน้าโดยให้เวลาเขียนบทความ ๘-๑๐ เดือน หลังจากนั้นจะมีการคัดสรรบทความที่ส่งมาประมาณ ๑๘-๒๔ บทความ แล้วเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาให้ความเห็นของบทความเหล่านั้น สำหรับจำนวนผู้เข้าร่วมทางโครงการได้

ตั้งเป้าไว้ที่ ๒๐๐ คน ก็สามารถทำได้ตรงตามเป้าหมาย ด้านประชาสัมพันธ์มีการ develop mail รวบรวมรายชื่อจากภาควิชาต่างๆ มี โบรชัวร์ และเว็บไซต์ แต่ก็อาจมีบางท่านที่อาจจะตกหล่นไปบ้าง

สิ่งที่เกิดระหว่างการดำเนินงาน

๑. การกระจายงานยังไม่ทั่วถึงแต่ว่าได้รับความช่วยเหลือและความร่วมมืออย่างดีในการจัดงานแต่ละครั้ง ผู้เข้าร่วมได้ให้ความสนใจอย่างเต็มที่
๒. การรวบรวมเอกสาร : มีการกำหนดให้ผู้เสนอบทความวิจัยปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นควรแล้วส่งมาให้ผู้จัดภายในเวลาที่กำหนด
๓. มีการเก็บแบบสอบถามและภาพรวมส่งให้แกสกว.
๔. มีการต่อยอด และเพิ่มนักวิจัยรุ่นใหม่

การเลือกบทความเพื่อพิมพ์เผยแพร่

มีการคัดเลือกบทความที่ตรงกับหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อนำมาตีพิมพ์เป็นหนังสือ หรือเผยแพร่ในวารสารวิชาการ

การขยายวงการ

ยอมรับว่ามีรายชื่อของผู้ที่เสนอบทความเข้าเป็นจำนวน ๑๐ เปอร์เซนต์ แต่ทั้ง ๑๐ เปอร์เซนต์ ล้วนเป็นแฟนพันธุ์แท้ของโครงการที่เขียนบทความที่ดีมากมาเสนอ จึงไม่สามารถคัดออกได้

ข้อเสนอต่อสกว.

- เนื่องจากเครือข่ายมนุษยศาสตร์มีมากขึ้น คิดว่าควรจะต้องมีการปรับเปลี่ยนหน้าที่ของสกว. โดยตั้งโจทย์วิจัยที่เจาะลึกขึ้น กว้างขึ้น และมีลักษณะที่เป็นบูรณาการ เพื่อให้มีความเข้มข้นรอบด้าน ควรเลือกผู้เกี่ยวข้องต่างสาขาดูแลเพื่อให้เห็นมุมมองที่แตกต่าง
- บางครั้งคณะผู้จัดทำโครงการอยากเชิญวิทยากรชาวต่างชาติมาร่วมงาน แต่เนื่องจากรู้กำหนดการซ้ำเกินไปทำให้มีปัญหาในเรื่องการเชิญ

ความคิดเห็นจากรศ.ดร.สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์ (ผู้จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ ๒)

ที่มา มองว่าในตอนนั้นมีวิกฤตทางมนุษยศาสตร์อยู่สามด้าน คือ

1. คนภายนอกมองไม่เห็นคุณค่าของมนุษยศาสตร์ไทย

2. คนภายในวงการมนุษยศาสตร์ไทยขาดความเข้มแข็ง
3. มีการเน้นไปในด้านมนุษยศาสตร์ทางเลือกมาก ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้เน้นผลกระทบเชิงสังคม

การจัดการประชุม จัดประชุมขึ้นที่เชียงใหม่ ต้องจัดที่กาดสวนแก้วเนื่องจากว่าพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดงาน กาดสวนแก้วสามารถรองรับผู้เข้าร่วมการประชุมได้ดีกว่า เนื่องจากมีทั้งที่จัดงานและที่พักให้แก่ผู้ที่มาเข้าร่วมการประชุม

การประชาสัมพันธ์ อินเทอร์เน็ตมีบทบาทอย่างมากในการประชาสัมพันธ์

ปัญหาหรืออุปสรรค เนื่องจากว่าคณะผู้จัดงานไม่สามารถทราบจำนวนของผู้ที่จะเข้าร่วมประชุมที่แน่นอน จึงอาจจะทำให้การเตรียมเอกสารไม่เพียงพอสำหรับการแบ่งกลุ่ม เพราะว่าการเลือกเข้ากลุ่มจะเป็นไปตามความต้องการของผู้เข้าร่วม สำหรับการจัดพิมพ์รวมบทความไม่สามารถทำได้ เพราะมีปัญหาในเรื่องของการตามหาตัวผู้เขียนบทความนั้นๆ

ควรจัดให้มีการประชุมวิชาการเช่นนี้ต่อไปหรือไม่ เห็นชอบให้มีการจัดต่อไป เพราะว่าไม่มีแนวคิดใหม่ๆเลย เวลาที่เราพูดถึงสังคมไทยมักจะไม่ค่อยมีคนพูดถึงคำว่ามนุษยศาสตร์ไทย อยากให้มีการประชุมตัวแทนของสถาบันมากขึ้น บางครั้งมีการกำหนดปิดกันเกินไป

ข้อเสนอแนะ อย่าง TPBS (ไทยพีบีเอส) มีผลต่อคนดู และมีผลต่องานวิจัย ดังนั้นควรจะมีความรู้ใหม่ๆหรือมุมมองใหม่ๆ อยากให้สกว. ช่วยส่งเสริมและผลักดันงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์ให้ออกสู่มหาวิทยาลัยภูมิภาค สู่สังคม และสู่ชุมชนมากขึ้น นอกจากนั้น ควรให้ความรู้ด้านวิธีวิจัยที่นำไปใช้วิเคราะห์ วิจัย วิจยารณ์ เรื่องมนุษยศาสตร์ที่เหมาะสม

ความคิดเห็นจากรศ.ดร.สุนทร ชุตินทรานนท์ (โครงการอุษาคเนย์ในการรับรู้และความเข้าใจของสังคมไทยร่วมสมัย)

การที่จะดูว่างานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด เราต้องอาศัยเวลา ผลของงานวิจัยด้านนี้ไม่สามารถดูแค่ตัวเอกสารหรือบทความได้ แค่เพียงจุดนี้ยังไม่สามารถที่จะทำการประเมินได้ว่างานนั้นๆได้ผลหรือไม่ การจะดูว่ามีผลสัมฤทธิ์ จะต้องดูว่า มีผลกับใคร มีอย่างไร และมีแค่ไหน

ที่ได้รับมอบหมายมา เกี่ยวกับว่า ไทยมองเพื่อนบ้านอย่างไร ทำโดยอาศัยนักศึกษาปริญญาโท ในทีมวิจัย ซึ่งตรงนี้มีผลให้นักวิจัยรุ่นใหม่เกิดขึ้น อย่างในงานวิจัยเรามองว่าเพื่อนบ้านเป็นศัตรู เราต้องดูว่ามันมีที่มาอย่างไร ก็ได้ผลในแง่ที่ทำให้เราต้องหันมาวิเคราะห์ตนเอง อธิบายตนเอง ลักษณะชาตินิยมในตำราเรียน ทำให้เรามองเพื่อนบ้านเป็นศัตรูเป็นอุปสรรคต่อการเป็นประชาคมอาเซียน

งานวิจัยชุดนี้ทำให้เกิดการวิจัยต่อยอดตามมา เพื่อศึกษาว่าแล้วเพื่อนบ้านคิดกับเราอย่างไร ได้ออกมาเป็นหนังสือ ชื่อว่า “ไทยในการรับรู้และความเข้าใจของเพื่อนบ้าน” ได้คำตอบว่ามันมีเงื่อนไขบริบทที่มีตัวการเมืองเป็นตัวสำคัญ เช่น ยุค

สงครามเย็น และ ยุคหลังสงครามเย็น ความคิดความเข้าใจของเพื่อนบ้านที่มีต่อเราขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อม ทำที่สุดเราก็พบว่ามันมีความคิดหลายชุดมาก ทั้งเชิงลบและเชิงบวก

งานวิจัยเหล่านี้มีประโยชน์ในแง่ที่ส่งผลเชิงนโยบายของไทย ไทยสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ถูกต้องผ่านสื่อได้ ขึ้นอยู่กับว่าเรา **concern** หรือไม่ ถ้าจัดระบบ ให้ดีจะมีคุณภาพการต่อประเทศหลายๆด้าน ทั้งด้านการกำหนดทิศทาง การขับเคลื่อนนโยบาย และการกำหนดยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามเรายังต้องการงานวิจัยอีกหลายชุด เช่น เกี่ยวกับการรับรู้ของ **stake holders** เกี่ยวกับสื่อของประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับแรงงาน ฯลฯ

ความคิดเห็นจากผศ.ดร.วัชร สันธูประมา (ผู้จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยครั้งที่ ๓)

ที่มา เราต้องดูว่าบริบทแนวการวิจัยว่าเป็นอย่างไร (ก่อนที่จะมีการจัดประชุม เกิดรัฐประหาร กันยายน ๒๕๔๙)

การจัดการประชุม การประชุมเวทีวิจัยครั้งที่ ๓ จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถือเป็นความสำเร็จที่สืบทอดมาจากการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ ๑ และ ๒ ทำให้มีคนส่งบทความมาให้ได้สรรมามากมาย ในแง่ของคณะผู้จัดทำ การแจกแจงสาขามันก็มีทั้งความเกี่ยวข้องกัน และก็มีส่วนที่ไม่ตรงกันอยู่ บางที่ต้องดูว่านักวิจัยอยู่องค์ใดฝ่ายใด บางทีเวลาพูดถึงตัวมหาวิทยาลัย การประกันคุณภาพมันทำให้มีผลกระทบต่อการสนับสนุนงานวิจัยด้วย การจัดประชุมวิจัยจะถูกโยงเข้ากับการประกันคุณภาพ

การคัดเลือกบทความ การคัดเลือกบทความ บางทีจะมีพวกที่ชอบส่งบทความไปเสนอตามที่นั่นที่นี้ บางทีก็จะคัดออก เพราะว่าอาจจะไปปรากฏอยู่ในงานวิจัยอื่นๆแล้วก็มี

ปัญหาหรืออุปสรรค บางทีงานวิจัยด้านนี้เน้นไปทางภาษามากเกินไป มีแต่พวกงานวรรณคดี ถ้ากลุ่มปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ก็จะแยกอีกกลุ่มไปเลย สำหรับในการจัดการประชุมบางที่มีอุปสรรคในการจัดการประชุมข้ามมหาวิทยาลัย เพราะว่ามีความยุ่งยากมาก นอกจากนี้ยังมีเรื่องของเวลา ระยะเวลา ๑ ปีอาจไม่พอน่าจะปรับเป็นสัก ๒ ปี โดยที่เสร็จการประชุมหนึ่ง ก็ควรที่จะทราบได้แล้วว่าการประชุมครั้งต่อไปใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ และจะวิจัยเกี่ยวกับอะไร และอีกปัญหาหนึ่งคือบางทีอาจารย์ด้านมนุษยศาสตร์รุ่นใหม่มักจะมีสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะต่างจากอาจารย์รุ่นก่อนๆที่สืบค้นผ่านหนังสือ ซึ่งตรงนี้อาจทำให้ข้อมูลบางอย่างหายไป ใครจะเป็นผู้เชื่อมช่องว่างเหล่านี้ ตราบใดที่มี มาตรา ๑๑๒ การเผยแพร่งานวิจัยจะมีปัญหา

ควรจัดให้มีการประชุมวิชาการต่อไปหรือไม่ เห็นว่าควรจัดทุก ๒ ปี โดยกำหนดตัวผู้ที่จะรับผิดชอบเวทีวิจัยครั้งต่อไป และกำหนดหัวข้อและสถาบันไว้เลย

ข้อสังเกต การที่เนื้อหาในหนังสือที่จัดพิมพ์กับ **proceedings** ไม่ตรงกันเนื่องจากว่าวิทยากรที่นำเสนอบทความ ให้เอกสารประกอบคำบรรยายภายหลัง

ความคิดเห็นจากอ.อินทรา ชาสีร์ (ผู้จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยครั้งที่ ๔)

ทีมา เหตุการณ์น้ำท่วมที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รังสิต ทำให้สามารถเข้าใจการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านวรรณกรรมได้เป็นอย่างดี

การจัดการประชุม จัดขึ้นที่ อุบลราชธานี ในการประชุมครั้งนี้ โดยมีการจัดประสานงานกับอ.สุวรรณา ซึ่งมาพูดคุย ทบทวน หลังจากที่ทำกรตกลงรับเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมครั้งที่ ๔ อ.สุวรรณา เสนอให้มาสังเกตการณ์และศึกษาวิธีการ จัดงานในการประชุมวิชาการระดับชาติ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยครั้งที่ ๓ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การเลือกบทความเพื่อพิมพ์เผยแพร่ การประชุมครั้งนี้ไม่ได้มีการจัดทำเป็นหนังสือ แต่ได้คัดเลือกบทความเพื่อพิมพ์ ลงในวารสารของทางมหาวิทยาลัย

ควรจัดให้มีการประชุมวิชาการต่อไปหรือไม่ คิดว่าน่าจะจัด ๒ ปีต่อครั้ง เพื่อจะได้ขอตั้งงบประมาณแผ่นดินมาเสริมได้ทัน และน่าจะมีการกำหนดหัวข้อล่วงหน้า เพื่อที่จะได้มีเวลาหาวิทยากรมาเสนอ papers มากขึ้น เมื่อสังเกตว่าอาจารย์ที่คณะ มนุษยศาสตร์ ม.อุบลฯ ส่วนใหญ่มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบประจำอยู่มากแล้วจึงไม่ค่อยมีเวลาวางทำวิจัยและเสนอบทความ

ความคิดเห็นจากอ.ดงกมล ณ ป้อมเพชร์

ทีมา ไม่ค่อยมีคนมองว่ากระบวนการทำละครเป็นการทำวิจัย มองว่าเป็นงานสร้างสรรค์มากกว่า แต่การทำงานวิจัยนี้ทำให้ สามารถนำไปต่อยอดในการขอทุนของสกอ.

การจัดการประชุม การเขียนบทความ กำกับการละคร ออกแบบศิลป์ เป็นการเอางานเก่ามาเล่าใหม่ โดยที่ช่วงแรกยังง่ว่า จะต้องใช้ทฤษฎีใดมาใช้ในการวิจัย มักโดนตั้งคำถามว่า “จะใช้ทฤษฎีอะไรวิจัย” ทำให้คิดว่าจะใช้กระบวนการใดในการทดลอง เวลาจะเสนองานจะทำยังไง ในการเก็บข้อมูล ก็จะต้องใช้เวลาในการสังเคราะห์ข้อมูล ต้องใช้เวลาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อ ตกตะกอนความคิดก่อนที่จะเรียบเรียงออกมา ทำให้มีปัญหาในเรื่องของเวลา

คิดว่าเงินสนับสนุนที่สกว.ให้มีความเหมาะสมหรือไม่ กลุ่มนี้ไม่มีปัญหาเพราะได้รับถึง ๒ ทุน จึงทำให้ออกไปเล่นนอก สถานที่ได้ มีคนคาดหวัง สามารถทำการเก็บข้อมูลได้มากขึ้น การที่คณะกำหนดให้จัดละครปีเว้นปีในแต่ละเรื่อง ทำให้ได้ วางแผนล่วงหน้า เตรียมงานประมาณหนึ่งปีก่อนที่จะมีการแสดง ทำให้นิสิตในภาควิชาได้ฝึกงาน

ข้อสังเกต นอกจากคนดูที่เป็นประชาชนที่มาชมตามปกติแล้ว ยังมีนักศึกษาจากสถาบันอื่นมาเข้าร่วมด้วย หลังจากได้นำเอางานไปขึ้นเว็บของสกว. มีการได้รับแจ้งว่านางานของโครงการไปอ้างอิงค์ และมีการต่อยอดไปสู่โครงการอื่นๆ

ความคิดเห็นจากรศ.พรรัตน์ ดำรง (ผู้จัดโครงการเรื่องเก่าเล่าใหม่ ๔ : สีดา-ศรีราม?)

การจัดการประชุม ต้องเปิดรับทฤษฎีใหม่ๆ อย่างเช่นก่อนหน้าที่จะมีการทำละครเรื่อง สวาทิตรีลุยไฟ ตัวเองได้ทำละคร เกี่ยวกับผู้หญิง ทำละครเพื่อครอบครัว ให้ผู้ชายเข้าใจวิถีคิดของผู้หญิงในการทำละครเรื่อง สีดา-ศรีราม ต้องศึกษางาน รามเกียรติ์ ทั้งของอินเดีย และกรีก หาสิ่งเหมือนและต่าง คือเราไม่ได้อ่านวรรณกรรมเพื่อความงาม แต่เพื่อรู้แนวความคิดของคน

ที่เขียนในสมัยนั้นๆว่าเขาคิดกันอย่างไร ตัวเองถนัดเรื่องการเขียนบท มีลูกศิษย์มาเสนอให้ทำ reconstruction, performance study

ข้อเสนอแนะ อยากให้สกว.สนับสนุนงานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ให้มากขึ้น เพราะงานด้านนี้ต้องใช้เวลานานกว่าจะเห็นผล ต้องใช้วิธีการบูรณาการ ต้องเคารพจุดยืนของการทำงาน อยากให้สนับสนุนกลุ่มคนที่ไม่มีวิธีการและไม่มีเครื่องมือ อย่างอาจารย์ทีม.ทักษิณ อยากทำงานวิจัยแต่ไม่รู้จะทำอย่างไรทั้งๆที่ตั้งใจมากจึงอยากให้ผู้ที่มีการประกอบอาชีพไปให้ความรู้แก่คนกลุ่มนี้

ระเบียบวาระที่ ๓ สัมภาษณ์หัวหน้าโครงการย่อยต่อ โดยมี อ.สุวรรณาพร้อมฟังด้วย

ความคิดเห็นจากศ.ดร.พจิ ยุวชิต (ผู้จัดการประชุมวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง “อารมณฺ์ขันในอาเซียน”)

ที่มา ต่อยอดจากการสัมมนาเรื่อง “วรรณคดี ภาษาและวัฒนธรรม ในอาเซียน”ซึ่งมีคนให้ความสนใจมาก

การจัดการประชุม จัดโดยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ มีคนเสนองาน papers เกี่ยวกับอารมณฺ์ขันซึ่งมีสาระที่เป็นวิชาการ มีการเชิญวิทยากรจากต่างประเทศ มีการนิมนต์พระมหาสมปองมาร่วมพูดคุย การจัดพิมพ์เอกสารไม่มีการรวมเล่มเป็นหนังสือ ไม่มีการทำ proceedings แต่จะมีการพิมพ์เผยแพร่ในวารสารของทางมหาวิทยาลัย ๔-๕ papers

ข้อเสนอแนะ อยากให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องอารมณฺ์อีก เพราะว่า มีความหลากหลาย

ความคิดเห็นจากศ.ดร.ชาญณรงค์ บุญหนุน (ผู้จัดโครงการ “ความเป็นธรรมในพระไตรปิฎก” และ “อารมณฺ์กับจริยศาสตร์”)

สิ่งที่ได้รับ คือได้แนวคิด ได้ฝึกฝนและหลังจากมีประสบการณ์เกี่ยวกับร่วมทำวิจัยเรื่องกฎหมายตราสามดวงมาแล้ว ทำให้ได้แนวคิดได้มุมมองใหม่ ได้ศึกษาวิธีการซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ ได้รู้เครื่องมือและวิธีการวิเคราะห์

ผลจากการทำวิจัย โครงการ “ความเป็นธรรมในพระไตรปิฎก” มีคนเอาไปวิเคราะห์วิจัยต่อ เช่น กรณีคุณเฉลิมวุฒิ

ในฐานะหัวหน้าโครงการย่อย อารมณฺ์ขันกับจริยศาสตร์ และ แผนที่ในจริยศาสตร์ การวิจัยประกอบด้วย ปรัชญา ตะวันตก ปรัชญาจีน และศาสนา ทั้งนี้พยายามที่จะทำให้เป็นเรื่องเดียวกันและทำให้สอดคล้องกันมากที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดูว่าอาจารย์แต่ละคนถนัดอะไร แล้วมาดูว่า Guide line (อารมณฺ์) ให้มันเป็นเรื่องที่ใกล้เคียงกันที่สุด บางเรื่องก็จะมีคำถามอย่างพุทธศาสนากับตะวันตก บางทีก็ไม่เข้าถึงงานของข้าวด่าง มีการคุมงานแล้วค่อยเอากลับมาแก้ไขใหม่ เอาเรื่องที่เขียนมาย่อยใหม่ก็จะมีกลุ่มคนที่มาช่วยย่อยงานตรงส่วนนี้ มีการเขียน proposal เสนอทางสกว. แล้วให้อาจารย์ดูว่าควรปรับตรงไหน ทุกคนในที่นี้ก็มาเสนอ แล้วมาคุยให้ข้อเสนอแนะกัน เรื่องเอกสารในตอนนั้นก็จะมีคุณพรเทพคอยช่วยเหลือ การจัดงานอย่างครั้งล่าสุด มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๑๐๐ คนขึ้นไป จัดประชุมเผยแพร่ผลงาน มีการเชิญวิทยากรมาวิพากษ์วิจารณ์ผลงาน เลือกโดยคนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ มีผู้ทรงคุณวุฒิ มีการแสดงความคิดเห็น ส่วนไหนควรปรับ ปรับได้ไม่ได้อย่างไรกระบวนการทำงานก็จะเป็นไปแบบเรียนรู้ไปด้วยกัน และมีผู้ทรงคุณวุฒิคอยให้ความคิดเห็น

ก่อให้เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่ จากการทำวิจัย มีนักศึกษาปริญญาโท ปริญญาเอกร่วมงาน มีปริญญาตรีด้วยส่วนหนึ่ง มีนิสิตจากมหาจุฬาลงกรณมาร่วมรับฟัง

ความคิดเห็นจากอ.ดร.พุดวิทย์ บุนนาค (ปรัชญาสู่สังคมไทย)

ที่มา คิดว่าปรัชญาถูกมองว่ายากมีความซับซ้อน ถ่ายทอดแล้วเข้าใจยาก ความทันสมัยไม่ค่อยมี ปัญหาในวงการศึกษาศาสตร์ คือ ขาดแหล่งอ้างอิงที่เป็นภาษาไทย ก็เลยคิดจะทำสารานุกรมปรัชญาในอินเทอร์เน็ต โดยใช้ชื่อว่า**นิคพลาตา!** การอ้างอิงการเชื่อมโยงหลายมิติไม่ถูกต้องปรัชญาออนไลน์ ซึ่งตั้งใจว่าจะทำ ๑๐๐ ไอเทม แต่ขณะนี้ทำได้เพียง ๕๐ ไอเทม

ความคิดเห็นจากผศ.ดร.ชุตินา ประการวุฒิสาร (ผู้จัดสัมมนา “เวทีสาธารณะมนุษยศาสตร์ ครั้งที่ ๖”)

การจัดการประชุม เป็นการเชิญวิทยากรชาวต่างชาติมาร่วมทำการ **work shop** มาร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิด

ปัญหาหรืออุปสรรค มีเรื่องการติดต่อวิทยากรชาวต่างประเทศ บางท่านเราจะต้องทำการติดต่อล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ ปี เพราะอาจารย์ต่างชาติที่เชิญมาเป็นผู้ที่มีความสามารถมาก บางทีท่านอยากมาร่วมงานด้วยแต่ติดงานอื่นไปแล้ว นอกจากนี้การให้เงินสนับสนุนในการเชิญวิทยากรต่างชาติอาจไม่เพียงพอเท่าไรนัก

ความคิดเห็นจาก อ.ไพรินทร์ กะทิพมราช (ค่ายปรัชญาและศาสนสัมพันธ์ โครงการย่อยศาสนาฮินดู)

ที่มา อ.ธีรพจน์ เรียกนักศึกษาที่เรียนปรัชญา ซึ่งเป็นตัวแทนจากมหาวิทยาลัยละ ๔ คน แล้วตกลงจัดเป็นค่ายอยู่ด้วยกัน ๑ คืนเป็นอย่างน้อย ลักษณะที่จัดขึ้นก็จะสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงการ มีการเสนอบทความโดยนักศึกษาปรัชญา แรกๆจะเป็นการเสนองานของนักศึกษาปริญญาโท หลังๆเริ่มมีการเสนองานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีตัวแทนจากมหาวิทยาลัยๆละ ๑ คน

ผลที่ได้รับ ได้อาจารย์ใหม่ๆที่รักในวิชานี้มากขึ้น เพราะว่าอาจารย์หน้าใหม่ส่วนใหญ่จะเคยเป็นสมาชิกของค่ายมาก่อน ส่วนบทความที่ได้ ทางค่ายไม่ได้เน้นว่าจะต้องดีมาก แต่เน้นในการนำเสนอไปเสนอใช้ บางบทความอาจได้รับการตีพิมพ์

ความคิดเห็นจากคุณเหมือนมัต มุกข์ประดิษฐ์ (ผลงาน “จริยศาสตร์แห่งความอาทรในขงจื้อ”)

ตอนนั้นอยู่ในฐานะนักวิจัยในหลักสูตรปริญญาเอก เริ่มจากการศึกษาปรัชญาจีน อย่างขงจื้อ พยายามทำให้เห็นถึง concept ของปรัชญาตะวันออกและตะวันตก ทำให้มีแนวทางที่กว้างขึ้น มีมุมมองใหม่ๆ และได้สร้างนักวิจัยใหม่ขึ้นมา

ความคิดเห็นจากผศ.ดร.ปกรณ สิงห์สุริยา เป็นผู้มีส่วนร่วมในโครงการ

ที่มา เนื่องจากผู้ร่วมงานที่อยู่ในสายสังคมศาสตร์ไม่เข้าใจเนื้อหาของสายมนุษยศาสตร์ บางคนมองว่าเป็นการทบทวนวรรณกรรม การทำงานในชุดเวทีวิจัยนี้ทำให้คนได้รู้จักมนุษยศาสตร์มากขึ้น ทำให้คนรู้จักสาขาศาสตร์มากขึ้น

ประโยชน์ที่ตนเองได้รับ ได้เรียนรู้ และได้เปิดโอกาสให้เราได้ทำหัวข้อที่เราถนัด ได้ต่อยอด มีการทำ **work shop** ได้ผลัดกันอ่านงานได้วิจารณ์และเรียนรู้งานของคนอื่น อย่างตัวเองก็ได้เสนอแนวคิด ปรัชญาเกี่ยวกับการแพทย์ขึ้นเป็นคนแรก นอกจากนั้นได้

พัฒนาส่วนที่ตนเองถนัด เพราะว่าถ้าไม่มีงานวิจัยนี้ก็จะไม่ได้ทำวิจัยด้านปรัชญาเลย ขั้นตอนการดำเนินงานก็จะมี การควบคุมคุณภาพ มีการทำwork shop ปรับแล้วปรับอีก นำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ส่วนการตีพิมพ์ ก็จะเผยแพร่สู่สังคมไทย เพื่อให้ นักวิชาการสาขาอื่นและบุคคลที่สนใจได้เรียนรู้งานของมนุษยศาสตร์มากขึ้น

ในช่วงท้ายประธานขอให้ อ.สุวรรณาสรุปภาพรวมของการทำชุดเวที ซึ่งกินเวลา ๘ ปี มาแล้ว ดร.สุวรรณาได้ให้ข้อสรุปคร่าวๆมาดังนี้ ตอนนี้นึกว่าทำงานได้บรรลุไปมากกว่า ๙๐ % ของทุกโครงการ ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ แต่แน่นอนสิ่งที่ทำอาจไม่ดีที่สุด แต่ก็คิดว่าดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ บางครั้งปัจจัยเชิงสถาบันทำให้การประชุมระดับชาติ ระดับนานาชาติ ต้องปรับตัว เพื่อให้คนนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างเช่น กรณีงานวิจัยของอ.สุนทร และอยากเสนอให้สกว. ทบทวนว่า “งานวิจัย” จะต้องเสนอในรูปแบบเล่มเท่านั้นหรือ

ระเบียบวาระที่ ๔ อื่นๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไปในวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐ น.- ๑๓.๐๐น. ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑๔ โดยจะเชิญ ผู้อำนวยการ.สกว.ศ.ดร. สวัสดิ์ ตันตระรัตน์ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ และ รศ.ดร.ฉลอง สุนทรวาณิชย์ มาร่วมประชุมด้วย ทั้งนี้ในวันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ อยากขออนุญาต คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อนุมัติให้ ผศ.ศรวณีย์ สุขุมวาท มาร่วมเตรียมทำสรุปรายงานการประชุมด้วย

น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์

ผู้จัดรายงานการประชุม

ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

รายงานการประชุม คณะกรรมการโครงการ “การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย”

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๕.๓๐น.

ณ ห้องประชุม ชั้น ๒๒ สกว.

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ศ.ดร. สดชื่น ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
๒. ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมิน
๓. ศ.ดร. กীরติ บุญเจือ	ผู้ประเมิน
๔. ผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท	ผู้ประเมิน
๕. คุณปัทมากร คติธรรมนิตย์	เจ้าหน้าที่สกว.
๖. น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์	ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑

ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ หัวหน้าโครงการประเมิน ชุด โครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ขอให้ที่ประชุมพิจารณา รายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ ซึ่งเนื้อหาสำคัญเป็นการสัมภาษณ์ รศ.ดร. สุวรรณ สถาอานันท์ และหัวหน้าโครงการย่อย ๑๔ ท่าน

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒

พิจารณาบทสัมภาษณ์ที่ดำเนินการโดย ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ ,ศ.ดร. กীরติ บุญเจือ ,ผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท และ ศ.ดร. สดชื่น ชัยประสาธน์ โดยทำการสัมภาษณ์เสร็จแล้วทั้งหมดมี ๑๓ ท่าน ดังต่อไปนี้

๑. นายสาคร	สมเรฐู	}	โดยศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์
๒. นางสาวอรพินท์	คำสอน		

๓. นายจุนรัช	กองทอง	
๔. อ.เจ็ด	บรรดาศักดิ์	} โดยศ.ดร. กิรติ บุญเจือ
๕. อ.ศศิวรรณ	กำลังสินเสริม	
๖. นางสาวพีพรรณ	เจริญวงศ์	} โดยศ.ดร.ธเนศ อารมณ์สุวรรณ
๗. นางสาวเกษมาพร	แสงสุระธรรม	
๘. นางสาวกาญจนา	เหล่าโชคชัยกุล	
๙. นายอรรถจักร์	สัตยานุรักษ์	
๑๐. นายคำรณ	คุณะดิลก	} โดยผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท
๑๑. นายวิชัยพล	ดิลกสัมพันธ์	
๑๒. นายจิรยุทธ์	สินธุพันธุ์	
๑๓. นางสาวสินีนาด	เกษประไพ	

ระเบียบวาระที่ ๓

คณะกรรมการร่วมพิจารณาสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมประชุม ๑๓ ท่าน พิจารณาคำชี้แจงของ รศ. ดร. สุวรรณ สถาอานันท์ และหัวหน้าโครงการย่อย 14 ท่าน ตลอดจนสรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการที่ได้จากการอ่าน Proceedings และหนังสือเอกสารที่โครงการชุดเวทีวิจัยเผยแพร่ ต่อจากนั้นร่วมกันจัดทำร่างบทสรุปการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ร่างบทสรุปการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

คณะกรรมการประเมินฯ ได้ทำการประเมินผลชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย โดยแบ่งวิธีการทำงานเป็น ๔ ขั้นตอนดังนี้

๑. คณะกรรมการแบ่งงานกันอ่านเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ ๑-๖ และหนังสือเอกสารที่โครงการของ รศ.ดร. สุวรรณ สถาอานันท์ ที่เผยแพร่ทั้งหมดรวมทั้ง DVD บันทึกการแสดงละครด้วย
๒. เชิญผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อย มาสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามและรับฟังความคิดเห็น

๓. สัมภาษณ์ผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย (นอกสถานที่)

๔. คณะกรรมการร่วมกันสรุปผลข้อ ๑-๓ และให้ข้อคิดเห็นโดยรวม

ข้อสังเกตที่ได้จากคำชี้แจงของผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อย ๑๔ ท่าน เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

การสัมภาษณ์ผู้ประสานงานและหัวหน้าโครงการย่อย มีปัญหาเรื่องเวลาเป็นข้อจำกัดทำให้ไม่ได้ข้อมูลไม่เต็มที่

ทุกท่านล้วนเห็นถึงประโยชน์ของชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย อยากให้มีการจัดต่อเนื่อง อาจจะจัดทุกๆ ๒ ปี เพื่อให้มีเวลาในการจัดการ เตรียมงานอย่างเต็มที่ มีเวลาในการเชิญวิทยากรจากต่างประเทศและสถาบันเจ้าภาพสามารถขอตั้งงบประมาณเพื่อสมทบได้ อยากให้ประเด็นการวิจัยครอบคลุมหลายสาขาและเชื่อมโยงกับปัญหาของสังคมได้มากขึ้น เพื่อให้สื่อสารไปสู่มวลชนได้ในวงกว้างและเพื่อให้เห็นประโยชน์ของการวิจัยทางมนุษยศาสตร์ซึ่งอาจนำไปใช้เป็นนโยบายระดับชาติได้

ควรมีการทำ Brain storming โดยให้ผู้แทนจากทุกสาขาและต่างสถาบันมาร่วมเสนอประเด็นและวิธีการจัดเตรียมงาน คณะผู้จัดทำโครงการชุดเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย อยากเสนอต่อ สกว. ในเรื่องของการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงาน ว่าจะต้องใช้เวลาในการเห็นผล จึงไม่สามารถใช้วิธีเดียวกับทางวิทยาศาสตร์ได้ และเห็นว่างานวิจัยไม่ควรจะต้องนำเสนอในรูปแบบเล่มเท่านั้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ผู้ที่อยู่ในสาขามนุษยศาสตร์ ปรัชญา และประวัติศาสตร์ ๙ ราย ให้ความเห็น ดังนี้

แรงจูงใจของผู้ที่เข้าร่วมการประชุมส่วนใหญ่ คือ ความสนใจในหัวข้อที่จัดประชุมเป็นหลัก รองลงมาคือ วิทยากรที่มาพูดในงาน ส่วนสถานที่และเรื่องค่าใช้จ่ายเป็นประเด็นรองลงมาในการตัดสินใจเข้าร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมรู้สึกว่าการจัดประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยสะท้อนให้เห็นความเคลื่อนไหวทางด้านวิชาการ และมีลักษณะสหสาขา ทั้ง มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอื่นๆ

ทัศนวิจารณ์ที่มีต่อการจัดประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย คือ ทำให้วงการมีการเคลื่อนไหว มีการนำเอาศาสตร์อื่นเข้ามาเชื่อมโยง ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับ คือ การเปิดมุมมอง ได้ทฤษฎีแนวคิดต่างจากที่เคยรู้ มีการนำศาสตร์ต่างๆมาบูรณาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการที่มาร่วมในงาน ได้เห็นหนังสือใหม่ๆ ได้เห็นเครื่องมือในการวิจารณ์วิจัยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับงานของตนเอง และใช้สอนหรือเขียนบทความ รวมไปถึงการนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ เพิ่มขอบเขตการรับรู้ความก้าวหน้าในวงการมนุษยศาสตร์

และให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

- อยากให้มีการจัดต่อไป อาจจะทุกปี หรือ ทุกๆ ๒ ปี เพราะนอกจากจะเป็นประโยชน์ในวงวิชาการแล้ว เวทีเช่นนี้มีประโยชน์ต่อความคิดในสังคมด้วย ส่วนประเด็นคงชี้เฉพาะได้ยากเป็นแนวเปิดกว้างๆ ไว้ก็น่าจะดีแล้ว แต่อาจหาหัวข้อที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคมจะได้มีคนอื่นหรือสื่อสนใจนำไปเผยแพร่ และยังเป็นการสร้างชุมชนทางวิชาการไทย และเปิดโอกาสให้มีการสร้างข้อถกเถียงใหม่ๆ เกี่ยวกับการศึกษาสังคมไทย อยากให้เสนองานที่มาจากท้องถิ่น เช่น ในอนุภาคแม่น้ำโขง (ม.เชียงใหม่ ม.แม่ฟ้าหลวง ม.ขอนแก่น ฯลฯ) อยากให้สกว. ประกาศโจทย์วิจัย โดยเปิดรับสมัครนักวิจัยจากทั่วประเทศ แต่ไม่ควรรับนักวิจัยหัวกะทิอย่างเดียว ควรสร้างนักวิจัยใหม่ๆ ด้วย โดยมี mentor คอยให้คำแนะนำ
- อยากให้มนุษยศาสตร์บูรณาการกับสาขาอื่นมากขึ้น เพราะบางคนที่เรียนมนุษยศาสตร์มีความคิดเชิงอนุรักษ์ และบางคนที่มีมุมมองเฉพาะวรรณคดีไทย ที่ไม่เก่งภาษาต่างประเทศ รู้สึกว่าล้าหลัง ไม่กล้าเสนอผลงาน ไม่มั่นใจที่จะเสนอความคิด ที่จริงเราควรสังเคราะห์สิ่งที่อยู่รอบตัวเราได้ ถ้าค้นคว้าอย่างจริงจัง จะเห็นและสร้างทฤษฎีของเราเองได้ เช่น การวิเคราะห์ การวิจัย ของร.ศ. ศรีศักดิ์ วัลลิโกดม, ศ.เจตนา นาควัชระ
- อยากเสนอให้สกว. จัดสัมมนาเกี่ยวกับ “มุมมองใหม่ๆ ของการวิจัยทางมนุษยศาสตร์”
- อยากเสนอให้มีเวทีวิจัยในแง่บูรณาการหรือสหวิทยาการ เรื่อง ปัญหาวัยรุ่น การทำแท้ง การตั้งครรภ์ในวัยเรียน หรือก่อนแต่งงาน, เรื่องสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะล้นเมือง, เรื่องการโฆษณา, เรื่อง ปัญหาการฆ่าตัว ควรเชิญวิทยากรที่หลากหลาย รวมทั้งด้านสาธารณสุข ด้านจิตวิทยา แพทย์ พยาบาล นักธุรกิจ วิศวกร ฯลฯ
- ควรจัดทำ **State of the arts** ทางด้านมนุษยศาสตร์ เพื่อเป็นองค์กรกลาง ที่จะทำให้เรารู้ความเคลื่อนไหวในวงการว่าใครทำอะไรไปแล้ว แล้วเราควรจะทำอะไรต่อไป ในทิศทางใด จะได้ว่ามีคนที่สนใจในสิ่งเดียวกับเรา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเพื่อต่อยอดงานวิจัยได้
- อยากฝากไปถึงแหล่งทุนว่าให้ช่วยสนับสนุนวิชาการที่ไม่ค่อยทำเงินเหล่านี้ต่อไป เพื่อประโยชน์ของสังคม
- อยากให้รักษาความหลากหลายของพื้นที่นี้ไว้ อย่าให้หนักไปทางใดทางหนึ่ง หรือเฉพาะทางใดทางหนึ่งมากเกินไป
- ไม่อยากให้เวทีนี้กลายเป็นเวทีพิธีเซนต์งานวิทยานิพนธ์ป.โท/ป.เอก ด้วยความจำเป็นต่อการจบการศึกษาเพียงอย่างเดียว
- อยากให้ประเด็นที่จะจัดเกิดจากการร่วมประชุมของคณะกรรมการที่มีคนนอกมาร่วมคิดร่วมมองหาประเด็นในการยกขึ้นเป็นหัวข้อสัมมนา
- หากการศึกษามนุษยศาสตร์ของเราสามารถขยับเอาความรู้คลาสสิกทั้งหมดมาสู่การศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน น่าจะทำให้เราเข้าใจสังคมไทยในขณะนี้และในอนาคตได้ดีขึ้น ไม่อย่างนั้นเราจะตกในสภาพหอคอยงาช้างทางมนุษยศาสตร์

ผู้ที่ได้ชมละคร และวิธีที่ได้อ่านเอกสารวิจัยเกี่ยวกับละครมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่๑ ภาพของ “เรื่องเก่าเล่าใหม่” ค่อนข้างกระจาย ไม่ชัดเจน ไม่เห็นว่าเน้นประเด็นอะไร การประเมินศิลปะการละครอะไรคือ แก่น (Essential) อะไรเป็นเปลือก (accessories/spectacles) ที่เห็นจากงานนำเสนอมีแต่ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเปลือกคิดว่าเป็นผลต่อเนื่องจากหลักสูตรศิลปะการละคร ในสถาบันการศึกษาที่ทำให้เกิดปัญหา คือการใช้กระบวนการทางตะวันตก โดยเฉพาะการละครอเมริกัน ซึ่งเน้นการบริหารจัดการ การแบ่งแยกหน้าที่การทำงาน ซอยออกเป็นตำแหน่งต่างๆ ผู้กำกับ ผู้กำกับเวที คนทำฉาก แสง เสียง ฯลฯ (division of labour) ขาดการวิเคราะห์ พิจารณาในมิติลงลึกไปสู่คำว่า ศิลปะการละครคืออะไร ดูเหมือนว่า กลุ่มผู้วิจัยจะยอมรับว่า stage play/ละครเวที เป็นศิลปะการละครเท่านั้น

ประเด็นที่๒ มีคำถามว่า โครงการวิจัยละคร “เรื่องเก่าเล่าใหม่” ใจทวิวิจัยคืออะไร ถ้าใจทวิแรกคือ “เรื่องเก่า” การเลือกมีหลักการอย่างไร เก่าขนาดไหน ที่มองเห็นจากเรื่องของไทย (รู้จักกันในสังคมไทย) ยังอยู่ในวังวนของละคร จักรๆ วงศ์ๆ (เช่น สังข์ทอง – เจ้าชายหอย และรามเกียรติ์ – สีดา – ศรีราม) โดยไม่คำนึงถึงว่า เรื่องเก่าไม่ได้ผูกขาดโดยศูนย์กลางอาจ เรื่องเก่าของชาวบ้าน คืออะไร ในการเล่าเรื่องสีดา – ศรีรามใหม่ ให้ความสำคัญว่ารามเกียรติ์เป็นเทพปกรณัมของไทย คำถามคือ เรามีเทพปกรณัมของเราไหม เช่น เรื่องเล่าโขงชีมูล ชนเผ่าไตมีเรื่องเล่าอะไร เราจะนำมาทำการแสดงได้ไหม อันนี้จะเป็นใจทวิวิจัยที่น่าสนใจ เพราะไม่มีใครเคยมีคนทำ แต่ไม่ได้รับความสนใจทั้งๆที่เรื่องราวดังกล่าวยังเป็นพื้นฐานร่วมของคนในภูมิภาคหลายประเทศ รามเกียรติ์นั้นเป็นที่รู้จักดีอยู่แล้ว

ประเด็นที่๓ การเลือกเรื่องเก่ามาทำงาน หลากหลายมาก มีหลายประเภท ตามบริบทสังคม พื้นที่ วัฒนธรรม เวลา และสุนทรีย์ จะมีการสรุปประเด็นนี้ได้อย่างไร เช่น การเอาเซกสเปียร์มาเล่าใหม่ การสร้างบท พระสังข์เป็นงานร่วมสมัย แทรกด้วยทฤษฎีเคียวรี่ การเอาการร่ำรำของ สีดา – ศรีราม มาร่วมกันกับละครพูดทั้งหมดนี้ ไม่มีการสรุปการค้นพบให้เห็นว่าแล้วยังไงต่อไป เห็นการสร้างงาน แต่ไม่มีการตอบใจทวิอะไร ตอบได้ไหม ไม่ได้เพราะอะไร จะทำวิจัยอะไรต่อ ไม่ชัดเจน ไม่มีการตอบคำถาม

ประเด็นที่๔ ปัญหาเรื่องบท น่าจะมีการวิจัยด้าน กระบวนการเล่าเรื่อง (Fictionalization) และกระบวนการสร้างละคร (Dramatization) ปัญหาอยู่ที่ ๒ ประเด็นนี้ คนทำบทเข้าใจไม่ถึงความสำคัญของการแยกพิจารณาประเด็นทั้งสองให้ชัดเจนก่อน บทจึงมีปัญหา ทั้งกระบวนการเล่าเรื่องและกระบวนการสร้างละคร เป็นพื้นฐานของการเล่าเรื่อง ตัวบทละครที่เขียนและตีความใหม่ในงานวิจัยชุดนี้ ไม่มีประเด็นแก่นเรื่องที่ชัดเจนว่าตีความใหม่อย่างไร

ประเด็นที่๕ การทำงานไม่ได้ความเป็นองค์รวมที่แท้จริง

การแยกส่วนออกเป็นฝ่ายต่างๆ ดังกล่าวนมาแล้ว คนละครอาชีพถือว่าเป็นเพียงด้านกายภาพ ขณะที่องค์รวมที่แท้จริงต้องประกอบด้วยมิติทางกายภาพทางจิตวิทยา (ทำตลกให้สนุก เอาแสงสีมาทำให้สวยงาม ตื่นตาตื่นใจ) แต่ที่ขาดไม่ได้สำหรับ

การวิจัยทางมนุษยศาสตร์ มิติที่สำคัญที่สุด ด้านจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นการสะท้อนความเคารพต่อความสัมพันธ์ระหว่างสรรพชีวิต ขบวนการสื่อสารซึ่งเกิดขึ้นที่นี่ เดียวนี้ ตรงนี้ ไม่มีที่อื่น เป็นแก่นแกนของศิลปะการละคร ในงานวิจัยสะท้อนออกมาเพียง ๒ มิติแรก ส่วนด้านจิตวิญญาณ ไม่มีปรากฏ เพราะให้ความสำคัญกับด้านเทคนิค และ ความตื่นตาตื่นใจ (spectacles) การแสดงที่นำเสนอไม่มีจุดสร้างความสั่นสะเทือนเขย่าภายใน ระหว่างช่วงเวลาที่นักแสดงเหยียบอยู่บนมิติของเวลา (อธิบายด้วยรูปธรรม คือ ขณะชมการนำเสนอละครจะมีประเด็นด้านกายภาพและจิตวิทยา ว่า อยู่นั่ง ตลก แสงสวย แต่ไม่มีสภาวะของจิตใจที่ถูกตรึงด้วยความสั่นสะเทือน ตรงนี้น่าจะเป็นหัวข้อวิจัย เพราะ เชื่อมโยงกับคำว่า dramatic art ในความหมายล้าลึก ดั้งเดิมที่เชื่อมโยงกับพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์)

ประเด็นที่๖ การทำงานวิจัยโครงการนี้ ขาดการปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาคมการละคร มีเพียงการเชิญบุคคล/ศิลปินทางการละคร บางคนเข้ามาร่วมในการทำงาน ตามกรอบที่ผู้วิจัยสร้างไว้ ไม่ได้เป็นการร่วมกันคิด ร่วมกันทำอย่างแท้จริง ในความคิดเห็นส่วนตัว มองว่าเป็นปัญหาของการทำงานในระบบมหาวิทยาลัย ที่มีความซับซ้อน และกระบวนการทำงานด้านศิลปะในสถาบันที่ตามรูปแบบตะวันตก จึงก่อให้เกิดสภาพ “ลิ่งแก่แห” เป็นวังวน ข้อวิจัยไม่แหลมคม

ประเด็นที่๗ งานวิจัยเชิงมนุษยศาสตร์นั้น สกว. เคยทำงานท้องถิ่น ปัจจุบันนี้ทิ้งไปแล้วหรืออย่างไร เพราะในกรณีการทำงานวิจัยการละคร และการสร้างละคร อยากเห็นการกระจายลงไปถึงท้องถิ่นและประชาคมละครของไทย โดยทำคู่ขนานในหัวข้อและโจทย์วิจัยเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. โจทย์วิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการละครในทางมนุษยศาสตร์น่าจะให้ความสนใจกับมิติทางจิตวิญญาณ ความเป็นองค์รวมต้องมีครบ ๓ มิติ คือ กายภาพ จิตวิทยา และจิตวิญญาณ ถ้าเพื่อเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไม่เน้นทางด้านนี้ จะให้หน่วยงานไหนเป็นฝ่ายทำ (มีการวิจัยและงานวิจัย เรื่อง การศึกษาก่อนของภูเขาจากมุมมองวิทยาศาสตร์ ป่าไม้ เกษตร การวิจัยภาวะความเครียดของคน ความต้องการสิ่งบันเทิงอารมณ์ แต่ไม่มีใครตั้งใจวิจัยว่า แท้จริงแล้วการศึกษาก่อนทางจิตวิญญาณคือต้นเหตุของปัญหาทั้งหมดหรือไม่ การถล่มของภูเขา การทำลายป่าไม้ การไร้ความสุขของผู้คน ย้ำอีกครั้ง ถ้ามนุษยศาสตร์ไม่ทำประเด็นนี้ใครจะทำ)
๒. การวิจัยเป็นการสร้างสรรค์และจัดการองค์ความรู้ มนุษยศาสตร์น่าจะทำหน้าที่ต่างจากศาสตร์อื่น ที่ให้ความสำคัญว่า การรวบรวมจัดระเบียบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลคือการสร้างสรรค์ความรู้ มนุษยศาสตร์ควรจะไปไกลกว่านั้นด้วยการยืนยันว่าข้อมูลที่ปราศจากปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์ทางด้าน Sensuality และ Sensitivity ไม่ใช่ความรู้ (Knowledge) มิติมนุษยศาสตร์เป็นเรื่องของศิลปะ วัฒนธรรม ต้องมีความลุ่มลึกและเชื่อมโยงหลากหลาย (Nuance) ของชีวิตเข้ามาร่วมอยู่ ถ้าเราวิจัยการละครถึงรากถึงโคน จะพบว่าศิลปะการละครมีความสำคัญและให้สาระประโยชน์ต่อผู้คนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เราจะอยู่ในโลกที่มีสภาพเช่นนี้ หรือ ในโลกที่ควรจะเป็น

๓. การสร้างกรอบวิจัยสถาบันการศึกษาควรมีการระดม มีเวทีเตรียมใจวิทยวิจัย ร่วมกับผู้อำนวยการและประชาคมที่เกี่ยวข้อง
โยงกับละคร มีความคิดที่กว้างขวาง ทว่าการตัดสินใจสุดท้ายจะอยู่ที่หัวหน้าโครงการ

ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

๑. บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

คณะกรรมการมีความเห็นว่าโครงการชุดเวทีวิจัยดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ข้อ ๑-๓ ได้แก่

๑. สร้างผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์

๒. พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่โดยให้ทำงานร่วมกับรุ่นพี่

๓. สร้างเครือข่ายนักวิจัยทางมนุษยศาสตร์ไทย

กล่าวคือ ผู้ประสานงานและคณะผู้วิจัยได้สร้างผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์ที่บุกเบิกแนวคิดเชิงทฤษฎีเชื่อมโยง
ปัญหาสังคมร่วมสมัยได้มากพอสมควร มีการสร้างบทความวิจัยใหม่ๆ จากวรรณกรรมคลาสสิก มีการพัฒนานักวิจัยรุ่น
ใหม่โดยให้ทำงานกับนักวิจัยรุ่นอาวุโส มีการสร้างเครือข่ายทางมนุษยศาสตร์ไทยและมีการพัฒนาเครือข่ายนักวิชาการ
ไทยและนักวิชาการต่างประเทศ ซึ่งนอกจากจะทำให้ให้นักวิชาการมนุษยศาสตร์สนใจทำวิจัยมากขึ้นแล้วยังเพิ่มจำนวน
ผู้สนใจเข้าร่วมประชุมมากขึ้นด้วย ซึ่งถือว่าขยายวงผู้สนใจในอุดมศึกษาได้พอสมควร อย่างไรก็ตามในวัตถุประสงค์ข้อ
๔ ที่ระบุว่า “เผยแพร่ผลงานผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์สู่วงวิชาการ สถาบันวิชาชีพ องค์กรพัฒนาเอกชน เยาวชน
และ สาธารณชนผู้สนใจทั่วไป” นั้นคณะผู้ประเมินยังเห็นว่าการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สถาบันวิชาชีพ องค์กรพัฒนา
เอกชน และ สาธารณชนผู้สนใจทั่วไป ยังไม่เด่นชัดควรมีการปรับปรุง (ดูข้อเสนอแนะ)

๒. ประเมินผลลัพธ์ เกิดอะไร อย่างไร

ในช่วง ๔ ปี ผู้ประสานและคณะผู้วิจัยได้จัดทำผลงานออกมามากทั้งในรูปเอกสารประกอบรายงานชุดโครงการ
เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย (proceedings) ครั้งที่๑-๖ และได้จัดพิมพ์เผยแพร่ในรูปของหนังสือเอกสารและบทความใน
วารสารรวม ๔๓ รายการ + DVD บันทึกการแสดงละคร ๔ แผ่น นับว่ามีจำนวนมากพอสมควรซึ่งช่วยให้เกิดการเพิ่มพูน
ขยายความรู้ด้านการวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยได้มากระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตามน่าสังเกตว่าหนังสือด้านปรัชญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ จริยศาสตร์ พุทธศาสตร์ เป็นลักษณะปรัชญา
ประยุกต์ และ สารานุกรมปรัชญาออนไลน์ (www.philospedia.net) ก็เป็นผลงานปรัชญาที่เหมาะสมจะเป็นข้อมูลสำหรับ

การเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย ยังไม่มีสารานุกรมปรัชญาออนไลน์สำหรับประชาชนทั่วไปซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาสากลแท้ๆ ที่นักวิชาการและประชาชนควรรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจก่อนที่จะประยุกต์ไปใช้กับศาสตร์อื่นๆ

๓. ประเมินเชิงคุณค่า ของผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ

คณะผู้ประเมินเห็นว่าคณะผู้ประสานงานและผู้ทำกรวิจัย ได้สร้างกิจกรรมและผลงานวิจัยเกี่ยวกับมนุษยศาสตร์ไทยได้มากพอควร (ตามข้อ ๒) ถือได้ว่าคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้จากภาวราชการระดับหนึ่ง เห็นได้ว่าชุดโครงการเวทีวิจัยเป็นพื้นที่/เวทีที่มีศักยภาพ ถือเป็นแหล่งเพาะกระจายและแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ที่มีนัยยะสำคัญซึ่งควรให้การสนับสนุนต่อไป แต่ทั้งนี้ควรต้องมีการปรับปรุงด้วย (ดูข้อเสนอแนะ)

๔. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการระยะต่อไป

๑. คณะผู้ประเมินเห็นว่าสมควรให้ทุนแก่ชุดโครงการวิจัยทำนองนี้ต่อไป และควรที่จะให้มีการจัดการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ทุกๆ ๒ ปี แต่ทั้งนี้คณะผู้ประเมินตั้งข้อสังเกตว่าผู้จัดทำโครงการส่วนใหญ่เป็นคณะทำงานของทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกือบทั้งหมด อยากให้มีการกระจายงานไปยังสถาบันอื่นๆ และในระดับภูมิภาคมากขึ้นโดยมีรองประธานหลายคนจากหลายสาขาหลายภูมิภาคเพื่อช่วยทำหน้าที่ประสานงานต่างๆ
๒. ควรให้มีการร่วมงานกับนักวิชาการขององค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันวิชาชีพ อย่างเป็นรูปธรรมโดยให้เข้าร่วมปรึกษาหารือแสดงความคิดเห็นตั้งแต่ต้นและเพื่อให้มีแนวทางตั้งโจทย์ ตอบโจทย์ของสังคมได้กว้างขวางชัดเจนขึ้น
๓. การวิจัยเชิงบูรณาการและสหสาขาควรดำเนินการต่อไปและควรให้ครอบคลุมบางสาขาที่ยังไม่เคยเข้าร่วม เช่น ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ฯลฯ ด้วย
๔. ควรส่งเสริมให้มีการประชุมนานาชาติต่อ เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยไทยและนักวิจัยต่างชาติ และเพื่อให้ นักวิจัยไทยเสนอผลงาน เผยแพร่ผลงานวิชาการ เรื่องไทยๆในระดับสากลมากขึ้น
๕. คณะผู้ประเมินเล็งเห็นว่า การเชิญนักวิชาการชาวต่างชาติมาร่วมพูดคุยถือว่ามีประโยชน์เป็นอย่างมาก แต่จะดียิ่งขึ้นหากเราสามารถกระจายความรู้โดยเชิญไปพูดหลายสถาบันอื่นๆด้วย ทั้งนี้ควรมีการขอความร่วมมือจากสถานทูต เพื่อช่วยในเรื่องการดำเนินการ ติดต่อ และค่าใช้จ่าย (เช่น ค่าเดินทาง) ของวิทยากร

๖. คณะกรรมการเล็งเห็นว่าผลงานวิจัยทางด้านประวัติศาสตร์ยังมีไม่มากและยังไม่เห็นพัฒนาการด้านการวิจัยทางด้านประวัติศาสตร์ที่ลุ่มลึกและรอบด้านมากพอ
๗. ด้านการละคร คณะผู้ประเมิน ตั้งข้อสังเกตว่า มีการกระจุกตัวอยู่ในสถาบันเดียว น่าจะมีการทำงานร่วมกับคณะที่ทำละครเป็นอาชีพ เพื่อที่จะได้เข้าถึงความเป็นมวลชนและกระจายสู่ภูมิภาค และควรที่จะมีการเชื่อมโยงกับสื่อสาธารณะ รวมทั้งควรมีการตั้งโจทย์และตอบโจทย์ให้ชัดเจนด้วย
๘. คณะผู้ประเมินเห็นว่าควรจัด สารานุกรมทางปรัชญาออนไลน์ (www.philospedia.net) สำหรับประชาชนทั่วไปด้วยเพื่อพัฒนาพื้นฐานความรู้ทางปรัชญาแก่คนไทยทั่วไป
๙. ควรให้สื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุชุมชน และ โซเชียลเน็ตเวิร์กเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่งานวิจัยทางมนุษยศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับสังคมในวงกว้าง
๑๐. การทำค่ายเยาวชน เช่น ที่ทางฝ่ายปรัชญาทำสมควรให้มีการสนับสนุนให้จัดทำต่อไปและอาจขยายรวมถึงสาขาอื่นๆด้วย
๑๑. คณะผู้ประเมินเห็นว่า ทางคณะผู้ประเมินอยากเสนอให้มีการทำ state of the art ในช่วง ๑๐-๒๐ ปี เพื่อเห็นภาพรวมว่ามีใครทำวิจัยในเรื่องใดแล้วบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน และกระตุ้นให้เกิดการต่อยอดงานวิจัยในอนาคต
๑๒. อยากส่งเสริมให้นักวรรณคดีไทยสื่อผลงานเป็นภาษาอังกฤษ และจัดการประชุมระดับนานาชาติเป็นภาษาอังกฤษเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดผลงานแก่ต่างชาติ

ระเบียบวาระที่ ๔ อื่นๆ

ประธานแจ้งเพื่อทราบเกี่ยวกับการประชุมครั้งต่อไปที่จะจัดขึ้นใน วันจันทร์ที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐ น. – ๑๔.๓๐ น. ณ สกว. ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑๔ โดยจะเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ศ. ดร. สวัสดิ์ ตันตระรัตน์ (ผู้อำนวยการ สกว.), ศ.ดร เจตนา นาควัชระ และ รศ. ดร. ฉลอง สุนทรวาณิชย์ มาร่วมรับฟังและให้ความความคิดเห็น

น.ส.พัชชุดา ตระกูลวรานนท์

ผู้จัดรายงานการประชุม

ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

รายงานการประชุม คณะกรรมการโครงการ “การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย”

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑๔ สกว.

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ศ.ดร. สดชื่น ชัยประสาธน์	หัวหน้าโครงการประเมิน
๒. ศ.ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ	ผู้ประเมิน
๓. ศ.ดร. กীরติ บุญเจือ	ผู้ประเมิน
๔. ผศ. ศรวณีย์ สุขุมวาท	ผู้ประเมิน
๕. คุณปัทมากร คติธรรมนิตย์	เจ้าหน้าที่สกว.
๖. น.ส.พัชร์สุดา ตระกูลวรานนท์	ผู้ช่วยเก็บข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเชิญ

๑. ศ.ดร.สวสดี ตันตระรัตน์	ผู้อำนวยการสกว.
๒. ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รศ.ฉลอง สุนทรวาณิชย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑

ศ.ดร.สดชื่น ชัยประสาธน์ หัวหน้าโครงการ “การประเมิน ชุด โครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย” ขอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ ซึ่งเนื้อหาสำคัญเป็นร่างการประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒

ประธานโครงการฯ ชี้แจงวิธีการทำงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง ๓ ท่าน กล่าวคือ ประธานจะเป็นผู้นำเสนอร่างการประเมิน ชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ก่อน โดยขอให้ผศ.ศรวณีย์ เสริมในส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยด้านการละคร ศ.ดร.ธเนศเสริมในส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยด้านประวัติศาสตร์ และศ.ดร.กীরติเสริมในส่วนที่เกี่ยวกับปรัชญา

ระเบียบวาระที่ ๓

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิได้รับฟังร่างการประเมินของประธานและคำอธิบายเสริมจาก ผศ.ศรวิทย์ ศ.ดร.ธเนศ และศ.ดร. กীরติ แล้วได้ให้ความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ศ.ดร.สวัสด์ กล่าวว่าน่าจะมีการจัดประชุมวิจัยเวทีมนุษยศาสตร์ทุกปีแต่ให้มีการเตรียมงาน ๒ ปีเพื่อจะได้มีระยะเวลาในการเตรียมความคิดและดำเนินการเชิญวิทยากรล่วงหน้า
๒. รศ.ฉลอง เสนอว่า การเชิญวิทยากร ไม่ควรที่จะเชิญเฉพาะชาวแองโกล แซ็กซัน แต่ควรเชิญวิทยากรจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึง จีน และ ญี่ปุ่นด้วย
๓. การทำงานวิจัยชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยบางงานอาจเน้นการนำเอาทฤษฎีมาใช้มากเกินไปจนลืมการแสวงหาคำตอบใหม่
๔. ศ.ดร.เจตนา กล่าวว่าปัญหาของสังคมไทยในการสร้างสรรค์ผลงานคือ ขาดกระบวนการทำงานที่ชัดเจน ขาดตัวคิด กระบวนการ/ประสานงาน นักวิจัยสมัยใหม่บางคนยังขาดประสบการณ์ในการวิจัย แต่ก็ยังไม่สายไปที่จะแก้ไข ควรมีการประชุมย่อยเพื่อวางรากฐานในการดำเนินงานครั้งต่อไป
๕. เวทีสาธารณะมนุษยศาสตร์ (Humanities Public Forum) ซึ่งเชิญวิทยากรชาวต่างประเทศมาบรรยาย ควรมีการถอดเทปการบรรยายและทำสรุปรายงานการประชุมในแต่ละครั้ง นำเอาประเด็นที่ได้ไปต่อยอดในงานวิจัยชิ้นอื่นๆ รวมไปถึงจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ให้สู่สังคมในวงกว้างเพื่อกระจายประโยชน์แก่ส่วนรวม
๖. งานวิจัยด้านการละครควรมีการวิเคราะห์วิจารณ์ในลักษณะที่เป็นวิชาการมากกว่านี้ เพราะบางงานเน้นการแต่งตัวและฉากมากเกินไป ไม่มีจุดรวมหรือ conceptในการทำงาน ควรมีการวิเคราะห์ในลักษณะที่เป็นงานวิชาการมากกว่านี้
๗. การตั้งชื่อหัวข้อของการประชุมเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยบางครั้งไม่ดึงดูดความสนใจของประชาชน หรือ บางครั้งก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้ที่สนใจควรเสนอหัวข้อกว้างๆ เช่น Green Humanities หรือ Digital Humanities หรือ The World of Value อยากให้คณะผู้ประสานงานชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยพิจารณาทบทวนควรจัดตั้งคณะผู้ช่วยประสานงาน เพื่อคอยเชื่อมโยงและดูแลงานวิจัยต่างๆ
๘. การส่งผู้ประสานงานไปเจรจากับแคมปัสของมหาวิทยาลัยต่างๆยังเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อกระตุ้นแนวคิดและการทำงาน
๙. เนื่องจากสกว.มีทุนหลายประเภทมาก หากบางงานวิจัยที่ขาดความเชื่อมโยงกับเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทยและมีลักษณะเฉพาะของโครงการไม่สามารถแก้ไขให้มีความเชื่อมโยงได้ก็สามารถที่จะเปลี่ยนลักษณะการให้ทุนเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของทุนนั้นๆ

๑๐. เรื่อง การจัดทำ state of the art สภาวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ทำมาแล้ว 2 ครั้ง แต่ยังไม่มีการอัปเดตใหม่ ก็เป็นสิ่งที่น่า
ทำแต่คิดว่าค่อนข้างยาก เพราะเมืองไทยยังไม่มี A Year's Work in Human Studies

๑๑. สกว. ควรเร่งเครื่องโครงการวิจัยมนุษยศาสตร์ที่ยังค้างอยู่ และเสนอให้มีการขยายพรมแดนความรู้ และเห็นว่าโครงการ
เจียร์ไนเพรมมีประโยชน์ สกว. ควรทำต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔

ประธานโครงการ“การประเมินชุดโครงการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย” ให้พิจารณาข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อที่จะนำมาผสมผสานรวมกับข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมินที่ได้ทำไว้แล้ว และหากจะมีการเพิ่มเติมแก้ไขขอให้รีบส่งมาให้
ประธาน และ พัฐสุดา โดยเร็วเพื่อประธานจะได้รวบรวมข้อคิดเห็นทั้งหมด เสนอในรูปของรายงานผลการประเมินโครงการ
ฉบับสมบูรณ์ต่อสกว. ภายในวันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕

เนื่องจากจะไม่มีการประชุมอีกแล้ว ประธานจึงขอให้พัฐสุดา จ่ายค่าตอบแทนงวดที่ ๒ แก่คณะผู้ประเมิน และ
ต่อจากนั้นประธานได้ร่วมกับพัฐสุดาทำรายงานการเงิน ซึ่งปรากฏว่ามียังประมาณเหลือจ่าย ๒๙,๐๐๐ บาท ซึ่งจะได้ส่งคืน
สกว.ต่อไป

น.ส.พัฐสุดา ตระกูลวรานนท์

ผู้จัดรายงานการประชุม

ผู้ช่วยเก็บข้อมูล